

W W W . J U R I S T K O N T A K T . N O

JURIST

NR 9/2017 51. ÅRGANG

KONTAKT

Erling Selvig

Utredet finanslovene

#metoo i juristmiljøet // Landbruksdirektoratets flytting
Prinsippsak om naturskader // The Nordic Gathering

NORGES STØRSTE NETTVERK FOR JURISTER

Innhold

- 6 Erling Selvig
- 12 Siden sist
- 14 Straffereaksjoner
- 16 Høring Scandinavian Star
- 17 Rettshjelp reddet
- 18 #metoo-kampanje
- 20 Digitalkonferanse
- 26 Digitale dokumenter
- 28 The Nordic Gathering
- 30 Landbruksdirektoratet
- 34 Advokatforeningens årstale
- 36 Særaldersgrense
- 38 Naturskadesak
- 44 Ungdomsstraff
- 45 Russisk samarbeid
- 46 Curt A. Lier mener
- 47 Jussbuss kommenterer
- 48 Arbeidslivet
- 50 Meninger
- 52 Doktorgrad
- 54 Karriereråd
- 55 Stilling ledig
- 58 Nytt om navn

6

Finansjurist

Finansministre har kommet og gått, Erling Selvig har bestått.

18

#metoo

Juristforbundet skal kartlegge seksuell trakassering.

20

Digitalisering

Silvija Seres advarer mot å ikke ta digitaliseringsrevolusjonen på alvor.

26

Kutter papir

Digitale straffesaksdokumenter vil spare millioner.

38

Naturskader

Advokat Merete Anita Utgård i Gjensidige anker sak som følges med stor interesse.

Juristforbundet tapte kampen om å bevare cand.jur-granden. Nå må vi rykke hodet opp av sanden, innse at verden er forandret, og at vi må forandre oss sammen med den.

Jon Ole Whist, side 51

JURIST
FORBUNDET

Foto: gettyimages.no/Squarepixels

Spas penger med bankavtalen

Medlemmer i Juristforbundet har tilgang til svært gode betingelser i Danske Bank

Gode grunner til å bli kunde:

- ✓ Trygghet for gode betingelser over tid
- ✓ Rådgivning når du trenger det
- ✓ Banktilbudet gjelder også for ektefelle/samboer
- ✓ Norges råeste drivstoffrabatt hos Esso
- ✓ Rabatt i butikker og restauranter med Danske Bank Reward

**Boliglån
fra 1,95 %
nom***

* pr. 1.12.2017. Eff.rente 2,01 %, 2 mill. o/25 år. Totalt 2 542 046

Redaktør

Ole-Martin Gangnes
omg@juristkontakt.no

Journalist

Tore Letvik
tl@juristkontakt.no

Annonsesjef

Per-Olav Leth
07 Media
perolav@07.no
Tlf.: +47 918 16 012

Design/layout

Inge Martinsen
07 Media
inge.martinsen@07.no

Tips redaksjonen

omg@juristkontakt.no
mob. 48 24 83 52

For annonser

perolav@07.no
tlf.: 91 81 60 12

Ved adresseendring

Logg inn med ditt medlemsnummer
på juristforbundet.no for å endre.

Andre: send ny adresse til
medlem@juristforbundet.no

Abonnement

Kr 500,- pr. år (9 utgivelser)

Redaksjonen forbeholder seg
retten til å redigere eller
forkorte innlegg.

Forsidefoto:

Elin Høyland / Dagens Næringsliv

Teknisk produksjon:

07 Media – 07.no

Innsendt stoff til neste nummer
må være redaksjonen i hende
innen 15. januar 2018.

Redaksjonen avsluttet

5. desember 2017.

Juristkontakt arbeider
etter redaktørplakaten
og er en del av

Utgiver: JURISTFORBUNDET

Ekstremvær og jus

Vi er inne i tiden for mye vær - både desember og januar har hatt stormer, høy vannstand og andre utslag av ekstremvær opp gjennom årene. I fjor traff for eksempel orkanen Urd oss i romjula. Tak blåste av hus, trær veltet og tusenvis mistet strømmen. Forsikringsoppgjørene i ettertid blir voldsomme. Også har vi flomproblematikken, der hus feies bort og knuses til pinneved i vannmassene. I denne utgaven kan du lese om et ektepar som mistet sine hjem i vannmassene både i 2011 og 2013 - og der den juridiske problemstillingen har vært i hvilken grad kommuner som gir byggetillatelse i flomutsatte områder skal ha et erstatningsansvar.

Kommunen ble frifunnet for ansvaret i Nord-Gudbrandsdal tingrett nylig. Domstolen behandlet erstatnings-saken i kjølvannet av flomkatastrofen i Kvam i Nord-Fron kommune i 2013. Dommen er anket av Gjensidige og forsikringsselskapet sier at de frykter at dommen kan bidra til mindre oppmerksomhet om skadeforebygging i kommunene dersom den blir stående. Saken kan bli prinsipiell, og kommune-Norge og forsikringsbransjen har fulgt den med stor interesse.

Helge og Unni Tove Hansen forteller at de så svart på tilværelsen da de mistet sitt andre hus. I dag bor de i sentrum av Kvam, i et område som skal være helt flomsikkert. - Vi får bare stole på at det er slik selv om vi har erfart hvilke ufattelige krefter som finnes i naturen, sier de.

Digitalisering

Lenger bak i denne utgaven kan du lese om digitaliseringskonferansen som ble arrangert av Juristforbundet - Privat i november. Digitalisering er også tema i vår sak om digital forsendelse av straffesaksdokumenter, som er ventet å gi politiet millioninn-

sparinger. Den nye digitaliseringsbølgen, som omtales som den fjerde industrielle revolusjon, er altså i ferd med å nå jurister og advokater. Men hva blir konsekvensen? Det forsøkte digitaliseringskonferansen å gi svar på - og som du kan lese er svarene ganske sprikende. Det er selvfølgelig ikke mulig å si noe sikkert om framtiden, men endringene for mange arbeidstakere kan bli store, også for juristene.

Juristforbundets søsterorganisasjon Danmarks Jurist- og Økonomforbund (Djof) har satt i gang et arbeid med kartlegge fremtidens arbeidsmarked i dette bildet. Prosjektet "A Working Future" skal innen utgangen av neste år finne ut mer om utviklingen og hvordan de som fagorganisasjon kan hjelpe medlemmene. Sammen med Instituttet for Fremtidsforskning er en første rapport levert og flere mulige scenarier tegnes. Uansett videre utvikling peker mye på at fremtidens arbeidsmarked i stadig stigende omfang vil være polarisert mellom dem som kan ta i bruk teknologi for å forbedre arbeidet sitt og dermed stille høyere krav til arbeidsgiver - og dem som er utkonkurrert eller utfordret av ny teknologi og tvunget til å ta det arbeidet de kan finne. De siste vil ikke være i stand til å kreve så mye av arbeidsgiver, heter det i rapporten, som er klar på at dette også gjelder høyt utdannede.

Her hjemme forteller Juristforbundet at de nøye følger både dette og annet arbeid som gjøres for å kartlegge fremtidens arbeidsmarked for jurister - og vi vil komme tilbake til dette temaet også i Juristkontakt.

Ole-Martin Gangnes
redaktør
omg@juristkontakt.no

Har «sydd» sammen sentrale lover i Norge gjennom 30 år

Finansministere har kommet og gått. Banklovkommisjonens leder har bestått. 27 år etter kommisjonens opprettelse kaster professor dr. juris Erling Selvig (86) et blikk over skulderen. På oppdrag fra Finansdepartementet har han ledet i alt 31 omfattende utredninger på finans- og forsikringsområdet.

Tekst: Tore Letvik

2013 Finansminister Siv Jensen (Frp) mottar Banklovkomisjonens utredning med utkast til regler om uførepensjon i private tjenstepensjonsordninger av kommisjonens leder, professor Erling Selvig. (Foto: Heiko Junge / NTB scanpix)

Selvig ledet blant annet utredningen som førte fram til Lov om obligatorisk tjenstepensjon (OTP) som ble innført fra 1. januar 2006, og senere utredningen av hvordan private tjenstepensjoner skulle tilpasses folketrygdreformen. Han karakteriserer OTP som en suksess og er ikke i tvil om hva som er nødvendig i forhold til spørsmål om pensjon og velferd i fremtiden.

– Økt levealder gjør at folk må forberede seg på å jobbe lenger. Jeg ser ingen vei utenom dersom pensjons og velferdsnivået skal opprettholdes, sier professor emeritus Erling Selvig når Juristkontakt møter ham i Oslo.

Foran oss har vi en jurist med en imponerende merittliste og en pensjonist som formelig bobler av arbeidsglede og samfunnsengasjement i sitt 87. år. Selvig gikk av som professor ved Universitetet i Oslo i 2001, men fortsatte for fullt som Banklovkommisjonens leder og dokumenterer dermed ved eksempelets makt at det er en sammenheng mellom liv og lære. Selv har han følgende kommentar til at han har opprettholdt et høyt aktivitetsnivå også etter at han ble pensjonist.

– En av de tingene som har ligget til grunn for mitt arbeid med pensjonsordningene er jo arbeidslinjen, sier han humoristisk.

Selvig tok juridisk embetseksamen ved UiO i 1957 og ble deretter vitenskapelig assistent for sjørett. Instituttet, som siden er blitt nordisk, har siden vært base for hans faglige virke. Han var universitetsstipendiat fra 1959, dosent fra 1964 og professor i rettsvitenskap ved UiO fra 1968. I perioden 1973 til 1988 var han bestyrer ved instituttet og dekanus ved Det juridiske fakultet fra 1989 til 1994.

I Norsk biografisk leksikon finner vi følgende beskrivelse av Selvig: «Hans fremtredende posisjon som fagmann skyldes fremfor alt hans evne til å forene solid juridisk innsikt og skjønn med næringspolitisk og samfunnsmessig problemforståelse, avveining og gjennomføring».

1993 Fra h.: Arne Øien, finansminister Sigbjørn Johnsen (midten) og kredittilsynets formann Erling Selvig. (Foto: Helge Mikalsen / VG)

Dette var kvalifikasjoner som ble satt så tydelig pris på at han var ønsket som, og ble, styreformann i Kredittilsynet (nå Finanstilsynet) fra opprettelsen i 1986 og helt til 2002, den første tiden også som arbeidende styreformann.

Bankkrisen

Selv beskriver Selvig tiden i Kredittilsynet som svært krevende. Han fikk bankkrisen rett i fanget.

– Bankkrisen var insolvens som inntrådte suksessivt i norske banker. I Kredittilsynet var vi i gang med organisering av en ny enhet, noe som i seg selv var et stort arbeid. Med håndteringen av bankkrisen ble dette en veldig vanskelig tid, og særlig arbeidskrevende i det første tiåret. Jeg hadde i realiteten to jobber, som styreformann i tilsynet og som fullt arbeidende professor ved universitetet ved siden av, sier Selvig.

Som også kastet seg ut i det som skulle prege livet hans helt til nå. Lovarbeidet i Banklovkommisjonen.

Da Banklovkommisjonen ble opprettet i 1990 med ca. 20 medlemmer som representerte for berørte organisasjoner og myndigheter, var hovedmandatet å foreta en fullstendig modernisering, samordning og revisjon av finanslovgivningen. Året etter

ble kommisjonen også bedt om å inkludere regelverk på forsikringsområdet i reformarbeidet. Samme år ble Erling Selvig kommisjonens leder. En fullstendig modernisering, samordning og revisjon av finanslovgivningen viste seg imidlertid å ikke være gjort i en fei.

– Et problem med store lovarbeider er at verken departement eller Storting har arbeidskapasitet til å ta lovprosjektene samlet. Vi måtte endre lovene stykkevis og over tid og flere av de store lovutkastene vi har laget er derfor et resultat av at vi har tatt for oss biter underveis. Så har de blitt konsolidert innenfor en lovramme etterpå, sier Selvig.

Ett eksempel er arbeidet på forsikrings- og pensjonsområdet. Lov om obligatorisk tjenstepensjon er en lov Selvig nevner når vi spør ham hva han er mest fornøyd med å ha fått til i løpet av alle disse årene.

– Jeg er glad vi fikk laget et opplegg for en lov om obligatorisk tjenstepensjon, som kom i 2005. Dette var jo noe som omfattet mer enn 100.000 bedrifter og berørte noe i retning av 750.000 arbeidstakere som til da bare hadde opptjening av pensjon gjennom folketrygden. Vi visste at vi ikke kunne gjøre for store endringer i folketrygden uten å ha et mulig privat

1998 Finansminister Gudmund Restad får overrakt Banklovkomisjonens utredning med forslag til ny felles lovgivning for banker, forsikringselskaper og andre finansforetak. (Foto: Knut Falch / Scanpix)

bedriftsorganisert alternativ ved siden av. Tjenestepensjonsordningene som fantes før OTP dekket ikke mer enn en tredjedel av arbeidsstokken. OTP ble derfor begynnelsen på pensjonsreformen, sier Selvig.

– Gode ordninger

Etter at bedriftene hadde fått på plass obligatorisk tjenestepensjon begynte Banklovkomisjonen å utrede hvordan private tjenestepensjoner skulle tilpasses den nye folketrygden, og i januar 2013 kunne Erling Selvig levere utredningen med utkast til regler om overgangen fra ytelsesordninger til innskuddsbaserte ordninger og til kombinasjon av arbeid og pensjon.

– Ett av poengene ble å lage denne kollektive spareordningen som innskuddspensjon er og tilpasse regelverket til det. Sett fra arbeidstakernes ståsted var det mange som opplevde at ordningene ikke var så gunstige som de opprinnelige ytelsesbaserte ordningene. Det førte til en del diskusjoner, men alle var enige om at vi burde sørge for at alle bedrifter hadde en pensjonsordning for arbeidstakerne. Den gikk forbausende lett igjennom, sier Selvig.

Han mener loven har blitt en suksess.

– Etter at alle bedrifter som ikke hadde pensjonsordning fikk det, så har det jo gradvis økt både i innskudd og dermed ytelser slik at mange av de ordningene er blitt gode i dag – særlig for de som var yngre da de begynte i bedriften. Det var også viktig å tilpasse lovgivningen til det presset forsikringselskapene var utsatt for som følge av de endringene som skjedde i bedriftenes vurderinger av pensjonskostnadene og derved hvordan de skulle utforme sine pensjonsordninger, sier Selvig som forteller at komiteens arbeid i en periode måtte ha hovedfokus på modernisering av forsikrings- og pensjonslovgivningen.

– Samtidig jobbet vi med hovedoppgavet i tillegg til en mengde delutredninger. Det ble en stor grad av tilpasninger, noe som passet ganske godt for meg. Jeg hadde ledet arbeidet med de to store pensjonslovene som vi fikk i år 2000, noe som gjorde det relativt lett for meg å fortsette derfra, sier Selvig.

– Føler du at du har utført en jobb som har grepet inn sentralt i folks liv, gjennom lovendringer, pensjon og forsikringer?

– Ja, men det blir jo på en måte dobbeltsidig kan du si. Dels var det selvfølgelig den næringsrettslige delen, fordi de ulike delene av finans-

næringen konkurrerte jo med hverandre. Det var den ene innfallsvinkelen å sørge for at det var betryggende, med kapitalkrav og slikt. Den andre siden var mer spørsmål som gjaldt bedriftene og folk flest. Det var jo klart at pensjoner var et veldig viktig tema. Men det var også en del andre ting som kom inn i arbeidet. Vi lagde for eksempel utkast til regler om inkasso da det var et aktuelt problem etter finanskrisen og hvor hensynet til personer kom inn i stor utstrekning. Dette var også noe som harmonerte med det jeg har drevet med på universitetet hvor forbrukerlovgivning og kontraktlovgivning har vært sentrale temaer.

Interessemotsetninger

– Har du fått noen negative reaksjoner i forhold til dette med pensjonsarbeidet og endring av pensjonsordningene?

– Banklovkomisjons arbeid var nok preget av mange interessemotsetninger, og man blir ikke populær av slikt, men jeg har egentlig ikke opplevd ubehagelige episoder. De fleste pensjonsordninger er jo i dag skattegunstige i den forstand at de gir fradrag av forskjellig slag i skattelovgivningen men vi kunne ikke nødvendigvis oppfylle alle folks ønsker. Det ble en del diskusjoner om dette, og det har ikke manglet på meningsforskjell mellom grupper i løpet av dette arbeidet. En av hovedoppgavene har vært å forsøke å finne løsninger som har vært akseptable for alle.

– En vanskelig balansegang?

– Ja det ble jo det i og for seg. Hvor hovedsynspunktet ikke var hva man selv mente, men hva som var mulig å få til. Årsaken til at det var nødvendig med endringer i pensjonsordningene var for så vidt åpenbar. De tidligere pensjonsordningene som private bedrifter hadde var like statens pensjonssystem – og kostnadene var derfor også store. De ga svært gode ytelser, men alle innså vel etter hvert ►

at de – i hvert fall innen privat sektor – var vanskelige å videreføre. Fordi bedriftene sto jo der fritt til å endre pensjonsordningen sin hvis de ville det. Mange ville nettopp det og har gjort det. Av den yrkesaktive befolkningen er det vel klart at hovedtyngden av arbeidstakere i dag har innskuddsbaserte ordninger. Så det var en viktig reform.

– Innskuddsbasert – hvem tjener på det og hvem taper på det?

– Det viktige som gjelder for privat sektor er at kostnadsnivået ikke kan være så stort at det ødelegger økonomien i bedriftene, for da forsvinner jo bedriftene. Poenget med den lovgivningen vi fikk til slutt var å få utarbeidet et regelverk som åpnet for tilpasninger til de enkelte bedriftene og deres økonomi. Også måtte det være slik at man kunne gi bedre eller mindre gode ordninger avhengig av den økonomiske styrken i den enkelte bedrift, sier Selvig som peker på at man eksempelvis ikke kan forvente at et lite bilverksted nødvendigvis kan gi ansatte en like god ordning som en stor bedrift.

– Lovgivningen har virket som en katalysator for de strukturendringer i pensjoner som bedriftene så seg nødt til å gjennomføre. Og uten at belastningen bare rammet arbeidstakerne. Dette har vært forhandlingstema innad i bedriftene og resultatet av forhandlingene avhenger dels av økonomi og dels av forhandlingsstyrke. Dette er problemstillinger man kjenner fra arbeidslivet for øvrig. Og innskuddspensjon gjør at du får mye nærmere sammenheng mellom lønn og pensjon. I en del bedrifter var det slik at arbeidstakerne heller ville ha lønn og utsatte pensjonsinnbetalinger, mens andre la større vekt på pensjons siden og dermed var mer moderat på lønnsiden. Det er de samlede kostnader som er interessante for bedriftene, sier Selvig.

Banklovkommisjonen

Så var det Banklovkommisjonens hovedmandat da – å foreta en full-

2002 Ekspertgruppen som har vurdert reglene om eierskap i norske finansinstitusjoner overleverer sin utredning til finansminister Per-Kristian Foss. (Foto: Jon Eeg / Scanpix)

stendig modernisering, samordning og revisjon av finanslovgivningen.

– Det opprinnelige mandatet var å modernisere og samordnet finanslovgivningen, men dette var en oppgave som endret seg mye underveis. Det kom stadig ny og omfattende EU-lovgivning på finansområdet som ble del av EØS-avtalen, og det ble der stilt krav som det måtte tas hensyn til i arbeidet med den nye norske lovgivningen.

Utkastet til ny samlet lovgivning på finansområdet ble fremlagt i 2011, det ble gjennomført i 2015 ved en omfattende lov om finansforetak og finanskonsern og medførte at det meste av gammelt lovverk kunne oppheves.

– Det var imidlertid også behov for å utarbeide forslag til nye regler om innskuddsgarantiordninger og håndtering av insolvente banker. Disse forslagene har vi lagt fram i år, og har nylig sluttført arbeidet med et tilsvarende forslag for forsikrings- og pensjonsforetak, sier Selvig.

– Du kan ikke bare jussen på fingrene, men har også kompetanse innen finans. Hvordan ser du for deg etterveksten for – skal vi si finansjurister. Vil juristene som kommer ha det spennet i kunnskap som er nødvendig?

– Etter mitt syn legger deler av den juridiske utdannelsen ikke legger opp til breddekunnskap, men mer en samling av sektorkunnskaper. Dermed må utdannelsen de trenger, for å virke effektivt enten man er jurist i statsadministrasjonen eller advokatvirksomhet eller for den saks skyld dommer, utvikles mer gjennom praktisk erfaring. Det juridiske studiet var tidligere et bredere studie og mindre spesialisert på enkelte områder. Endingen i den juridiske utdannelsen er tilpasset etterspørselen selvfølgelig fordi man nå ofte etterspør kompetanse på spesielle områder. Men det er ingen av delene av jussen som du kan håndtere i isolasjon. På en eller annen måte vil da alle som jobber med jus i praksis få en utvidelse av sin horisont, og uavhengig av på hvilket livsområde yrkeserfaringen skriver seg fra, vil praksis gi viktige tillegg til den kompetanse en universitetsutdanning gir og kan gi innenfor en tilmålt studietid, sier Selvig.

Han legger til at egne erfaringer fra arbeidet i Kredittilsynet og lovarbeidet på finansområdet kommet godt med også i universitetsarbeidet på andre rettsområder.

– Juristutdannelsen på fakultetet har sine begrensninger. Noe av det første nyutdannede unge jurister gjør,

2007 Finansminister Kristin Halvorsen mottar banklovkommisjonens utredning om meglerprovisjon i forsikring. (Foto: Morten Holm / Scanpix)

er ofte å ta et prosesskurs, i Juristforbundets regi. Det er jo nettopp fordi undervisningen i prosessfaget i seg selv ikke er nok under studiene og du må ha mer praktisk orientert tillegg. At jusstudiet ikke er så bredt lagt opp gjør betydningen av Juristforbundets etterutdanningsvirksomhet større, sier Selvig.

Han peker også på det at en del studenter ser ut over landegrensene for å skaffe seg kunnskap og kontakter.

– Vi ser jo også at en god del av studentene nå drar til utlandet for å få bredere kunnskap og kompetanse – enten som en del av studiet hos oss ved UiO – eller etter eksamen, som en etterutdannelse. De ser nytten av det fordi så mye av juridisk arbeid nå er blitt internasjonalisert, sier Selvig som har gjennom hele sin tid i Banklovkommisjonen erfarte hvor internasjonalisert lovarbeidet har blitt. EUs lover og regler er hele tiden noe norske lovendringer må tilpasses til og harmoneres med.

Kunnskap eldes fort

Etter at Banklovkommisjonen fullførte sitt mandat og tilleggsoppdragene nå blir ferdig, skal kommisjonen etter planen legge inn årene. Det kan innebære roligere dager også for

Selvig som har vært kommisjonens leder gjennom alle disse årene.

– Du er i ditt 87-ende år? Hvor lenge har du tenkt å holde på med finansjuss da?

– Så lenge jeg trives med det jeg gjør, og så lenge jeg føler det viktig å følge med på samfunnsutviklingen. Jeg har hittil ikke følt noe behov for å trappe vesentlig ned og driver jo også litt innenfor rammene av universitetet, holder noen foredrag og skriver litt nå og da. Jeg har likevel alltid lagt til grunn at jeg har jobbet med finansjussen etter oppdrag fra Finansdepartementet og har derfor overhodet ikke drevet med finansjus på universitetet. Der har jeg drevet med sjørett og petroleumsrett – og først og fremst med kontraktsrett og en del forbrukerrettet jus med mer generell interesse. Så har jo lovarbeidet i Banklovkommisjonen pågått helt til nå. Det har vært en stor kommisjon som det er vanskelig å lede uten å ha oversikt over et ganske stort område.

– Jeg er interessert i samfunnsforhold og juss, og liker utfordringene i dette. Nå medfører det at jeg må lese en ganske stor mengde aviser hver dag, også for å få oversikt over hva som opptar aviser og hva som opptar folk som diskuterer i aviser og slikt. Du får mye interessant stoff der. Det

har alltid vært en del av hverdagen. Særlig på det økonomiske området skjer det jo mye fra tid til annen – det er nødvendig da å ha oppdatert informasjon, sier Selvig som også understreker betydningen av å følge med på jussen og rettsutviklingen.

– Det er veldig lite kunnskap som foreldes så fort som juridisk kunnskap, også juridiske bøker som stadig må komme i nye utgaver eller utgis av nye forfattere. Så du er nødt til å holde deg orientert om utviklingen på områdene du er interessert i, sier Selvig.

Reinsdyrsjeger

Professoren og lovskredderen Selvig har imidlertid mer enn Banklovkommisjonen og juridisk arbeid å se tilbake på. I det som har vært igjen av fritid har han bl.a. vært sammen med jaktlaget på Hardangervidda.

– Siden 1960-tallet har det vært en tradisjon å dra på reinsdyrsjakt på Hardangervidda hver høst. Vi jakter i et område ved Møsvatn, i et veldig kupert terreng. Det kan være utfordrende, for det du har fått av rein, skal du bære hjem. Nå er det et par år siden sist, og det kan kanskje hende at jeg legger reinsjakta på hylla nå. Men det har vært mange fine opplevelser, sier Selvig som også dyrker golf som fritidsinteresse.

Han er ikke bekymret dersom en hverdag mot formodning ikke skulle fylle alle timene med faglig innhold.

– Da har jeg for eksempel noen epletre jeg kan klatre opp i og trimme for neste sesong, og jeg har en hytte i Nordmarka. Det er alltid noe som skal gjøres – min ektefelle jobber fortsatt full tid.

// Jeg har hittil ikke følt noe behov for å trappe vesentlig ned

Mer fleksibel arbeidstid i staten

Staten har inngått ny avtale om fleksibel arbeidstid med Akademikerne, YS, Unio og LO.

Den nye avtalen utvider den ytre rammen for arbeidstid, som angir når arbeidstakere kan jobbe etter eget ønske. Den ytre rammen utvides fra kl. 7 til kl. 6 om morgenen, og fra kl. 20 til kl. 21 på kvelden. Avtalen er en prøveordning som skal evalueres. – Dette er et skritt i riktig retning. Men vi ønsker å gå enda lengre, sier leder i Akademikerne stat, Anders Kvam til NRK. Utvidelsen er den samme som Akademikerne, sammen med Unio og YS, ble enige med staten om i september men som LO sa nei til. Nå blir LO med på en prøveordning på ett og et halvt år. Den nye fleksitidsavtalen vil gjelde fra årsskiftet. Akademikerne skulle gjerne sett at avtalen inneholdt en enda større fleksibilitet. – Vi mener det ikke er noe i veien for å kunne jobbe når det passer for den enkelte. Vi vil utvide fleksibiliteten for de ansatte til klokken 23, slik loven gir mulighet for i store deler av arbeidslivet for

Anders Kvam, leder i Akademikerne stat
(Foto: Akademikerne)

øvrig, sier Kvam, men understreker at bruk av fleksitid ikke må føre til at noen totalt jobber mer enn de skal og gratis, slik kritikere frykter som konsekvens.

Lekdommer var psykisk utviklingshemmet

Etter en dags rettsforhandling fant retten ut at en av meddommerne ikke var skikket for oppdraget. Dermed måtte ankesaken som gjaldt forvaring i Frostating lagmannsrett avbrytes, melder NRK. Det var etter at retten var hevet for dagen, at fagdommerne bestemte seg for å ha et møte med meddommeren, basert på «observasjoner og opplevelser», ifølge avgjørelsen fra lagmannsretten. Av den kommer det fram at meddommeren ikke har forstått hvem som har vitnet og hva disse har sagt, og at han ikke kan huske å ha hørt ordet «risikovurdering» som tema i saken. Videre at «han har nedsatt kognitiv funksjon og reduserte mentale ferdigheter». Da fagdommerne undersøkte bakgrunnen til meddommeren, viste det seg at han har diagnosen «lettere psykisk utviklingshemmet», skriver NRK.

– Altfor mange ansettes i «særlig uavhengig stilling»

Leder i Akademikerne, Kari Sollien, etterlyser en lovendring for å få bukt med misbruk av arbeidstittelen «særlig uavhengig stilling» – Vi ser en rekke tilfeller der helt nyutdannede akademikere havner i denne stillingskategorien, men det er ekstremt sjelden at en nyutdannet i praksis har en særlig uavhengig stilling. Vi mener loven

bør endres, slik at alle ansatte i utgangspunktet er omfattet av vernebestemmelsene. Eventuelle unntak må avtales spesielt, og de må begrunnes, sier Sollien til Finansavisen. Akademikerne sitter nå i en gruppe som skal komme frem til hva en «særlig uavhengig stilling» egentlig skal være.

– Tittelen «særlig uavhengig stilling» brukes altfor ofte, og fører til at ansatte utnyttes. Arbeidsgiver snor seg unna både å utbetale overtid og å overholde andre punkter om arbeidstid i arbeidsmiljøloven, skriver Akademikerne på sin nettside.

Varig lagring av blodprøver av nyfødte

Regjeringen foreslår endringer i behandlingsbiobankloven som gir adgang til lagring av blodprøvene uten tidsbegrensning. Alle fødende i Norge blir tilbudt en undersøkelse av om barnet har arvelige sykdommer. Undersøkelsen innebærer at det tas en blodprøve av barnet og at det registreres helseopplysninger om mor og

barn. Blodprøver og helseopplysninger lagres ved Oslo universitetssykehus HF. Etter dagens regelverk skal prøvene destrueres etter seks år. Helse- og omsorgsdepartementet foreslår lagring av blodprøvene uten tidsbegrensning. "Blodprøvene skal fortsatt kunne brukes til helsehjelp, kvalitetssikring, metodeut-

vikling og forskning etter de alminnelige reglene i behandlingsbiobankloven og helseforskningsloven", skriver departementet. Det foreslås ingen endringer i kravene til samtykke, men at det skal informeres om mulighetene for å trekke samtykket tilbake og be om destruksjon av blodprøvene.

314 i politiet har fått uønsket seksuell oppmerksomhet

I en medarbeiderundersøkelse i politiet svarer 314 at de har fått uønsket seksuell oppmerksomhet i løpet av det siste året. Det melder NTB. Av 11.826 svar opplyser 258 at det har skjedd i løpet av det siste året, mens 36 oppgir at det forekommer en eller flere ganger i måneden. 20 ansatte har svart de blir utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet en eller flere ganger i uka. De negative svarene utgjør 2,66 prosent av totalen, men Karin Aslaksen, avde-

lingsdirektør for HR og HMS i Politidirektoratet, sier tallet er for høyt, ifølge NTB. – Dette er 2 prosent for mye. Bak tallene er det mennesker. Det er nulltoleranse for slik atferd i politiet. Det er viktig at vi fanger opp omfanget av både uønsket seksuell oppmerksomhet og annen uønsket atferd, slik at vi kan arbeide med å håndtere og forebygge dette på en best mulig måte, sier Aslaksen.

Ny dekan i Tromsø

Professor Lena Lauritsen Bendiksen er tilsatt som ny dekan ved Det juridiske fakultet i Tromsø fra 1. januar 2018. Hun har vært tilknyttet UiT siden 1997, og ble professor i 2013. Hennes fagområde er blant annet knyttet til barnerett. Hun er også involvert i Ressurssenteret for undervisning, læring og teknologi ved UiT – som hun har samarbeidet med om nytt undervisningsopplegg. Bendiksen ble i juni vinneren av UiTs Utdanningspris for 2017. Stillingen er en åremålsstilling på fire år, med mulighet for forlengelse i ytterligere to fireårsperioder.

Lena Lauritsen Bendiksen
(Foto: Trude Haugseth Moe)

– Jeg burde ha sett hva som foregikk og gjort noe med det

Det skriver Juristforbundet president Curt A. Lier på forbundets nettside, angående temaet seksuell trakassering i arbeidslivet. – Jeg vil begynne med å beklage. Som arbeidsgiver har jeg ikke hatt nok fokus på seksuell trakassering på arbeidsplassen,

skriver Lier. – Vi har kjent til problemet, under studietiden og i arbeidslivet. Har vi likevel lyktes i å gjøre noe med det? Nei, det har vi ikke, sier han. – Vi vil nå kartlegge seksuell trakassering i egen medlemsmasse og blant egne tillitsvalgte, sier Lier.

40 år siden

«Medlemmene ble innbudt til et kveldsmøte i Casino Restaurant kl. 19.00. Etter foredraget var det spørsmål og diskusjon som etter hvert gikk over i fortæring av et sildebord med tilhørende drikke.»

(Advokatgruppen forsøker uformell "ny vri" på møtevirksomheten)

30 år siden

«Enkelte bransjer, som for eksempel bank og forsikring, kan bare fungere uten EDB i om lag tre dager.»

(Kampanje for datasikkerhet skal øke bevissthet om sårbarheter)

20 år siden

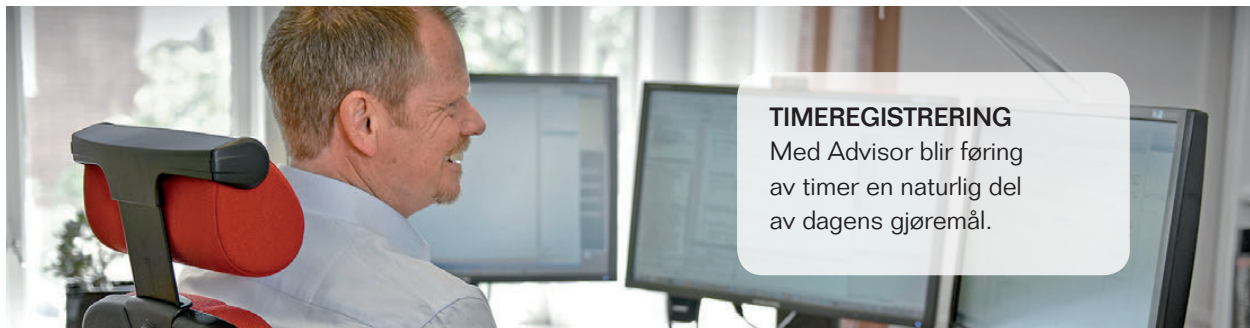
«AF gikk i november til namsretten for å få nedlagt forbud mot bruk av navnet Akademikerne på den nye hovedorganisasjonen. Den saken ble avvist.»

(Akademikerne kan benytte navnet sitt)

10 år siden

«Nå er all tinglysning av fast eiendom samlet ved Statens kartverk hovedkontor på Hønefoss.»

(Seks kilometer med pantebøker endelig på plass)

TIMEREGISTRERING

Med Advisor blir føring av timer en naturlig del av dagens gjøremål.

advisor

telefon: 33 48 43 00 • helpdesk@advisor.no • www.advisor.no

Nedgang i antall straffereaksjoner

Antall straffereaksjoner er på sitt laveste nivå siden man begynte å føre slik statistikk i 2005.

Tekst: Tore Letvik

Detskriver Domstoladministrasjonens informasjonsblad Rett på sak, som viser til en oversikt fra Statistisk sentralbyrå utgitt i høst. Den ferskeste talloversikten omhandler året 2015 og vitner om at føring av nøyaktig statistikk er en tidkrevende øvelse.

I alt 293 500 straffereaksjoner ble registrert i 2015. Av disse er 72,9 prosent forenklede forelegg, 18,4 prosent forelegg, og de resterende 8,7 prosentene er andre typer reaksjoner ilagt av politi- og påtalemyndigheten og domstolene. Av de 214 000 forenklede foreleggene var drøyt 92 prosent for veitrafikkovertrедelse, i all hovedsak for ulovlig hastighet, og nesten 8 prosent var for brudd på tolloven. Det var nesten 10 900 færre forenklede forelegg enn året før, og etter flere år med nedgang er antallet i 2015 det laveste siden 2003. Påtalemyndigheten ila over 59 000 straffereaksjoner i alt, hvorav drøyt 53 900 var forelegg og 5 100 var betingede påtaleunntatelser.

Flere reaksjoner i domstolene

DA kan også melde at det i 2015 ble registrert nesten 20 500 straffereaksjoner avgjort av domstol, som er fire prosent flere enn året før. Domstolene hadde nær 10 900 dommer med ubetinget fengsel og drøyt 5 700 med betinget fengsel. I 2015 ble det registrert 16 dommer på forvaring og 19 overføringer til tvungent psykisk helsevern, men ingen på tvungen

omsorg. Det ble registrert mer enn 4 000 ubetingede fengselsdommer med rusmiddellovbrudd som hovedlovbrudd. Dette er 37 prosent av alle registrerte dommer med ubetinget fengsel i 2015. Narkotikalovbrudd og ruspåvirket kjøring er hovedlovbrudd i henholdsvis 51 prosent og 48 prosent av disse. Vold og mishandling er den nest vanligste grunnen for ubetingede fengselsdommer, med en andel på 21 prosent i 2015. Det er likevel nesten 11 prosent færre i 2015 enn året før.

Seksuallovbrudd er sammen med vold og mishandling de lovbrudd som i størst grad gir ubetinget fengselsstraff. Henholdsvis 46 prosent og drøyt 40 prosent ble i 2015 ilagt ubetinget fengsel for dette. Denne andelen varierer imidlertid mye for de mer spesifiserte typene av seksual- og voldslovbrudd. For eksempel ble det registrert 24 straffereaksjoner for drap i 2015, hvor 22 var ubetinget fengsel og 2 var tvungent psykisk helsevern. Totalt var det nesten 260 900 personer som ble registrert med en eller flere straffereaksjoner i 2015. SSB peker på at det har vært en nedgang i antall straffede i alle aldersgrupper under 25 år, når det tas høyde for befolkningsveksten. Av alle registrerte straffereaksjoner gitt til 15-17-åringer var nesten 43 prosent betinget påtaleunntatelse i 2015, en andel som har økt over flere år. Det ble også registrert 48 dommer på ungdomsstraff.

Kriminaliteten endrer seg

Lagdommer Rune Bård Hansen i Domsmenes mediegruppe sier til Rett på sak at han ikke tror utviklingen i hovedsak skyldes at vi har blitt et mer lovlydig folk. Isteden peker han på at kriminaliteten til viss del har flyttet bort fra offentligheten

– Kriminaliteten har endret seg. Det er færre godt synlige og tradisjonelle innbrudd i biler, butikker og hjem. I byer og tettsteder ser vi færre guttegjenger som henger på åpne plasser. Færre knuser et butikkvindu for å få med seg øl, nasker eller bryter seg inn i biler. I dag foregår mye av kriminaliteten mer subtile foran dataskjermer eller med mobilen. De som vil utprøve sin trang til å prøve seg utenfor loven har flyttet innendørs. Der kan det bli begått seksuelle overgrep, trakassering eller hatkriminalitet. De kan også prøve på utpressing og annen vinning eller ulovlig bestilling av narkotika.

– Det er grunn til å tro at dette er kriminalitet som i mindre grad blir anmeldt, færre blir tatt og der det derfor vil være store mørketall.

Lovendringer har gitt effekt

At flere blir dømt til ubetinget fengsel mener Rune Bård Hansen kan ha flere forklaringer:

– Dette er en utvikling som har gått over flere år. Særlig etter at man i 2010 forskutterte en del av den nye straffeloven. Nå skal det mye mindre til for å få ubetinget fengsel, ikke minst ved vold og seksualforbrytelser. Det tar litt tid for slike lovendringer får satt seg. Nå har den strengere praksis blitt mer etablert, hvilket kan forklare at færre får betinget fengsel.

– Jeg tror også at det henger sammen med at den åpne vinningskriminaliteten har gått ned. Vi har færre tyverier både fra biler, hjem og butikker. Det ga ofte betinget fengsel.

– Enda en forklaring kan være at Politiet på grunn av reformarbeid har vært nødt til å prioritere ned en del enklere forseelser, for eksempel trafikkontroller, sier Hansen til Rett på sak.

JURIST
FORBUNDET

GRATIS

Deltakelse og opphold
i enkeltrom er gratis.
Reiseutgifter dekkes
etter billigste
reisemåte.

Kurs for tillitsvalgte

Ny som tillitsvalgt – Introduksjonskurs

Målgruppe: **Tillitsvalgte i statlig sektor**

Fra: **Onsdag 14. februar 2018, kl. 10.30**

Til: **Torsdag 15. februar 2018, kl. 16.00**

Sted: **Thon Hotell Vettre, Oslo**

Kursnummer: **2018678**

Påmeldingsfrist: **19. desember 2017**

Dette kurset er obligatorisk for alle tillitsvalgte i staten. Vi anbefaler at du tar dette kurset før du melder deg på andre kurs i regi av Juristforbundet.

Kurset har som mål å gjøre deg tryggere i rollen som tillitsvalgt. Tillitsvalgte som er trygge i rolleforståelsen er flinkere til å oppdage og gripe fatt i ulike problemstillinger som berører medlemmene. Det gjør deg også bedre egnet til å delta aktivt i gode prosesser. Kjenner du det

grunnleggende regelverket, hvilke virkemiddel du har tilgjengelig og hvilke arenaer du arbeider på vil du gjøre en bedre jobb som tillitsvalgt.

Kurset vil gi deg en gjennomgang av hovedavtalen og en introduksjon til hovedtariffavtalen.

Vi gjennomgår:

- Avtalenes formål og intensjon
- Former for medbestemmelse
- Virkeområde
- Klargjør partsforholdet og partenes rettigheter og plikter
- Sentrale og lokale forhandlingsordninger
- Gjennomgang av lønssystemet
- Kjennskap til Juristforbundet og Akademikernes organisasjonsoppbygging og politikk

Påmelding: www.juristforbundet.no/kurs Spørsmål: **Solveig Dahl Kongsvik** | sdk@juristforbundet.no | **915 55 268**

Eventuelt forfall må meldes snarest mulig og senest én uke før kursstart. I motsatt fall vil det påløpe et gebyr på kr 500,-. Dette gjelder ikke ved sykdom.

Sterk kritikk av Scandinavian Star-gransking

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité er i full gang med å behandle granskingsrapporten om Scandinavian Star. - Stortinget må påpeke at rapporten ikke leverer på mandatet, krever Støttegruppa etter Scandinavian Star.

Tekst: Tore Letvik

På tross av omfattende etterforskning siden skipsbrannen som natt til 7. april 1990 krevde 195 menneskeliv har ikke politiet funnet noen bevis for hvem som tente på skipet. Det imidlertid allment ansett at brannen ble påsatt. Mange ulike teorier har imidlertid vært lansert fra flere hold og som følge av påstander om at brannen oppsto som følge av sabotasje og forsikringssvindler satte Stortinget i 2015 ned en granskingskommisjon. Kommisjonen leverte 1. juni i år rapporten som konkluderte med at ulykken ikke skyldtes sabotasje, men heller at brannen spredte seg i skipet som følge av overoppheting av skipets stålkonstruksjon. Da kontroll- og konstitusjonskomiteen avholdt høring i saken den 13 november reiste både støttegruppa og Stiftelsen etterforskning av mordbrannen Scandinavian Star sterk kritikk mot rapporten.

- Hvis ikke Stortingets kontrollkomité i det minste i merknadene påpeker at de ikke har fått en leveranse i henhold til mandatet, svekker det tiliten til stortingsoppnevnte granskin-

Da kontroll- og konstitusjonskomiteen avholdt høring i saken reiste både støttegruppa og Stiftelsen etterforskning av mordbrannen Scandinavian Star sterk kritikk mot rapporten. (Foto. Stortinget)

Vi har ikke fått en undersøkelse, slik det skulle vært, av hvem som var reder på Scandinavian Star

ger, sa talsmann for støttegruppa, Jan Harsem som var en av flere som stilte til høring i kontrollkomiteen.

Det gjorde også advokat Sigurd Klomsæt, som representerer Stiftelsen etterforskning av mordbrannen Scandinavian Star. Klomsæt mener granskingsrapporten har en lemfeldig omgang med faktiske forhold og er full av feil.

- Rapporten er ikke verdt noen ting. Den har tvert imot skapt feilaktige inntrykk av fakta. Den er en skan-

dale. Stortinget har to muligheter: Enten å be kommisjonen komme tilbake og gjøre arbeidet sitt ordentlig, eller nedsette en ny kommisjon. Vi forventer det, sier han til NTB.

Sterk misnøye

Jan Harsem mener det særlig er tre områder granskingskommisjonen ikke leverer på.

- Den har ikke vurdert den informasjonen som er gitt til Stortinget tidligere. Det sto eksplisitt i mandatet. De har heller ikke gjort en gjennomgang og undersøkelse av de anbefalingene som ble gitt av den opprinnelige granskingskommisjonen. De har bare fått en oversikt fra Sjøfartsdirektoratet, sier Harsem, og legger til: - Det siste er at vi ikke har fått en undersøkelse, slik det skulle vært, av hvem som var reder på Scandinavian Star. Det var særlig viktig fordi politiet, viste det seg, avgrenset sin etterforskning mot det.

Rettshjelp reddet fra budsjettkutt

– Juristforbundet er svært glad for at stortingsflertallet tok til vettet og droppet budsjettkuttet, sier Curt A. Lier, president i Juristforbundet.

Allerede kort tid etter at forslaget til statsbudsjett var lagt fram, rettet Juristforbundets president Curt A. Lier krass kritikk mot kuttene regjeringen foreslo i pengestøtten til en rekke rettshjelpstiltak neste år. Lier gikk ut og advarte ved å si at «Regjeringen vil kvele frivillig rettshjelp».

Nå er kuttforslaget stanset.

– Sammen med flere samarbeidspartnere har Juristforbundet fått gjennomslag for at støtten til frivillig rettshjelp ikke må kuttes. Faktisk ser det ut

Jussbuss var blant rettshjelpiltakene som stod i fare for å måtte kutte i driften

til at det omforente budsjettforslaget fra de fire samarbeidspartiene gir en økning i støtten på ca. 5 millioner kroner, melder Juristforbundet.

Regjeringens opprinnelige bud-

sjettforslag tilsa kutt i støtten på ca. 15 millioner.

– Hjelp til å finne fram i paragrafenes jungel, bli opplyst om sine rettigheter og plikter etter loven, er en grunnleggende rettighet. Alle har ikke råd eller mulighet til å kjøpe rettshjelp. Derfor er de frivillige rettshjelpiltakene av avgjørende betydning for rettssikkerheten til flere ressursvake grupper, sier Lier.

Mange av tiltakene som stod i fare for å få kutt i budsjettet vant Rettssikkerhetsprisen i 2012 – prisen gikk da til fem studentdrevne rettshjelpstiltak, basert i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. Det er Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK), Juss-Buss, Jushjelpa i Midt-Norge, Jussformidlingen i Bergen og Jussjhelpa i Nord-Norge. Tiltakene gir bistand, rådgivning og jobber rettspolitisk.

Juristforbundet inviterer til **Pensjonisttreff**

Torsdag 10. januar 2018 kl. 14.00 – 16.00

Sted: Hambros Café og Conditori,
Rosenkrantzgaten 3, Oslo.

Det serveres smørbrød og kaffe.

Påmelding innen 15. desember til
arrangement@juristforbundet.no

Begrenset antall plasser.

Juristforbundet ønsker alle pensjonistmedlemmer en riktig god jul og et godt nytt år!

#metoo-kampanje i jurist- og advokatmiljøet

Juristforbundet skal kartlegge seksuell trakassering

– Dette er et omfattende problem også på juristarbeidsplasser. Derfor skal vi nå kartlegge situasjonen, sier Curt A. Lier, president i Juristforbundet.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

Kvinner over hele verden, inkludert Norge, har den siste tiden delt historier om seksuell trakassering i forbindelse med #metoo-kampanjen. Juristforbundets advokatkontor – som bistår medlemmer av Juristforbundet – opplyser at de behandler saker som går på seksuell trakassering fra tid til annen, men at det ikke dreier seg om et stort antall. Men hva er den reelle situasjonen? Cecilia Dinardi, advokat og partner i advokatfirmaet Elden, uttalte til Dagbladet i november at seksuell trakassering ikke er noe det snakkes om i bransjen i Norge. Juristforbundets president Curt A. Lier er overbevist om at mørketallene er store og at slike saker fra jurist- og advokatmiljøet er sterkt underrapportert.

– Det er åpenbart at det er mørketall her. Det kan jeg si fordi både jeg selv og sekretariatet i Juristforbundet blir gjort oppmerksom på og fortalt om til dels grove hendelser som handler om seksuell trakassering. Det forteller meg at vi i juristmiljøet ikke er forskånet fra

det som er avdekket gjennom metoo-kampanjen, sier Curt A. Lier.

– Vi vet om historier fra for eksempel advokatbransjen – miljøer der maktforskjellene er store og det ligger til rette for at noen kan utnytte akkurat det. Men det gjelder alle bransjer og sektorer der vi har medlemmer.

Nå skal Juristforbundet undersøke situasjonen.

– Vi tar det vi hører om på største alvor og skal kartlegge dette nærmere. Derfor går vi på nyåret ut med en medlemsundersøkelse om seksuell trakassering. Vi skal finne ut hva medlemmene våre har opplevd og hva det har gjort med de personene som er blitt utsatt for det – altså hvilke konsekvenser det har fått. Også skal vi se hva Juristforbundet kan sette inn av tiltak.

– Vi kommer også til å kartlegge det samme blant våre egne tillitsvalgte og i hele vår egen organisasjon. I Juristforbundet tviler vi ikke på innholdet i de historiene som fortelles og hvilket samfunnsproblem det representerer, sier han.

Tiltak

Lier mener at det som har kommet fram gjennom metoo-kampanjen viser at det må settes inn tiltak politisk.

– Jeg tenker på økt satsning på seksualundervisning i skolen med fokus på grensesetting og betydningen av samtykke. Dette er et omfattende

internasjonalt problem og barn må lære i tidlig alder hvilke grenser som gjelder. Men jeg tenker også på om straffeloven burde vært klarere på at samtykke er avgjørende.

– Dere blir fortalt mange historier fra medlemmene – men hvorfor er det ikke like mange saker som havner som bistandssaker i Juristforbundets advokatkontor?

– Fordi mange ikke orker å ta sakene inn i det sporet. Og det er forståelig. De spør seg om hva de vil tjene på å gjøre det. Det ender gjerne med påstand mot påstand og kanskje blir det vanskelig å få jobb etterpå. Det er du selv som blir sittende igjen med påstander om at du var med på det selv, at du bare skal lage bråk eller at du er prippen. Du trenger jo en referanse også.

– Gapet mellom det som meldes inn og det som reelt skjer er stort. Jeg er overhodet ikke i tvil om at vi snakker om et omfattende problem også på juristarbeidsplasser og at bare en forsvinnende andel av sakene meldes inn.

– Hva gjør dere de historiene dere fanger opp?

– Det er ikke aktuelt for oss som organisasjon å offentliggjøre navn på den måten det er gjort i utlandet. Vi skal ivareta rettssikkerheten og kontradiksjon og da er ikke det måten å ta tak i det på. Men dette er et samfunnsproblem og det må gjøres helt klart at seksuell trakassering er totalt uak-

– Seksuell trakassering er totalt uakseptabelt. Derfor setter vi i gang denne undersøkelsen – for å få mer fram i lyset og for å kunne sette inn tiltak, sier Curt A. Lier. (Foto: Thomas Haugersveen)

septabelt. Derfor setter vi i gang denne undersøkelsen – for å få mer fram i lyset og for å kunne sette inn tiltak, sier Lier.

– Snakkes ikke om

Cecilia Dinardi, advokat og partner i advokatfirmaet Elden, uttalte til Dagbladet i november at seksuell trakassering ikke er noe det snakkes om i bransjen i Norge.

Bakgrunnen var en aksjon blant jurister i Sverige, der over 4000 kvinnelige jurister skrev under en kampanje mot seksuell trakassering og der det ifølge initiativtakerne kom inn flere hundre vitnesbyrd i løpet av et døgn. Det ble rettet anklager mot blant annet dommere, statsadvokater, ledere og partnere i advokatfirmaer.

– Jeg kan absolutt tenkte meg at seksuell trakassering forekommer og det bør settes mer fokus på. Dette er noe som ikke snakkes om. Men det er en mannsdominert bransje og det første som slår meg er at kvinner i bransjen kanskje kan føle på at de ikke skal være noe dårligere enn mennene, sa Dinardi om situasjonen i Norge til Dagbladet.

Vi skal finne ut hva medlemmene våre har opplevd

I den samme saken uttalte generalsekretær Merete Smith i Advokatforeningen at det var all grunn til å tro at forholdene i Norge er som i Sverige.

Også ved juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo har seksuell trakassering vært et tema. Ifølge Klassekampen varslet en rapport for ett år siden at flere ansatte skal ha sluttet ved fakultetet som følge av seksuell trakassering.

Rapporten er ikke publisert, men ifølge Klassekampen heter det i sammendraget at:

«[Både kvinner og menn] fortalte om hendelser der særlig yngre kvinner i midlertidige stillinger har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet, først og fremst fra eldre mannlige professorer. Enkelte yngre kvinner skal ha sluttet som følge av dette.»

Ifølge Klassekampen forteller også jusstudenter om trakassering. Tafsing,

ubehagelige telefoner og en advokat som spradet naken rundt på seminar er blant det som beskrives av avisen. Jusprofessor Malcolm Langford ved UiO ønsker ha en maktutredning ved universitetet.

– Vi må prøve å finne ut hvordan maktsymmetrien i akademia får konsekvenser og hvordan den kan føre til seksuell, muntlig og fysisk trakassering, sier Langford til Klassekampen.

Dekan Dag Michalsen ved Det juridiske fakultet skriver i en e-post til avisen at han blir like oppbrakt hver gang det kommer fram eksempler på seksuell trakassering.

«Mitt mål har hele tiden vært – lenge før #metoo – å skape en kultur der det er mulig å si ifra uten barrierer. Der er vi ikke ennå – så enkelt», skriver han.

«Det er viktig for meg å få fram at de fortellingene som er formidlet til Klassekampen, bør formidles til oss på en måte som gjør at vi får muligheten til å følge dem opp. Jeg lover å følge dem opp slik jeg har gjort med de andre vi har fått kjennskap om. Denne ukulturen må stoppe», skriver han.

Digitaliseringskonferanse

Juristene utfordres av

teknologirevolusjon

– Man må ikke nødvendigvis forstå alt ved ny teknologi helt ned i dybden, men man må forstå kjernen i det. Man skal ikke outsource den forståelsen, sa teknologiinvestor Silvija Seres til advokatene under Juristforbundets digitaliseringskonferanse. For da kan det gå med deler av advokatbransjen slik det gikk med Nokias mobiltelefoner – man ventet for lenge med å ta grep og ble feid av banen.

Tone Helen Brodal, advokatfullmektig i Hammervoll Pind og nestleder i Juristforbundet – Privat kunne ønske en fullsatt sal velkommen da Juristforbundet – Privat arrangerte digitaliseringskonferanse på Høyres Hus i Oslo 10. november. En rekke foredragsholdere var invitert for å belyse digitalisering, roboter, kunstig intelligens og konsekvensene for advokatbransjen. På forhånd hadde Juristforbundet – Privat gjort det klart at dette er temaer man ikke kan unnlate å oppdatere seg på og at digitalisering og robotisering er juristenes møte med den industrielle revolusjon.

For de næringsdrivende medlemmene av Juristforbundet – Privat er det også et spørsmål om de små aktørene kan motvirke konkurranse fra de med stordriftsfordeler.

– Konferansen er bare en start på det arbeidet som ligger foran. Hvis vi ikke bidrar til forbedring og forenkling i utviklingen med blant annet erfaringsarkiver og erfaringsbasert arbeidsmetodikk, så har vi heller ikke grunnlag for å be om høyere godtgjørelse for den økte

produksjonen. Her må vi finne smarte fremtidsrettede løsninger. Blir vi negative og bakstreverske, rykker vi ned noen divisjoner. Derfor er dette viktig for våre medlemmer, sa leder for Juristforbundet – Privat til Juristkontakt før konferansen.

// Spør klienten først

Ikke trussel

En av foredragsholderne var den britiske advokaten Chrissie Lightfoot. Hun er bestselgende forfatter (med bøkene «The Naked Lawyer» og «Tomorrow's Naked Lawyer»), konsulent og en mye brukt kommentator innen juss og næringsliv. I 2016 utviklet hun advokatroboten LISA (Legal Intelligence Support Assistant). Lightfoot er grunnlegger av konsultentselskapet EntrepreneurLawyer Ltd, som spesialiserer seg på AI (Artificial Intelligence) og roboter til advokatbruk.

Lightfoot spør at det i de kommende årene vil bli helt vanlig med fullt ut automatiserte og intelligente juridiske tjenester.

– Som en innledning til den utviklingen, ser vi at en rekke ulike «advokat-roboter» fundamentalt endrer måten vanlige mennesker får tilgang til selvhjelpstjenester av god kvalitet innen jus. Dette skjer allerede nå. Jeg er ikke i tvil om at denne teknologien vil komme både forbrukere, næringsliv og advokater til gode. Selv om jussen kan være komplisert og vanskelig behøver ikke folks tilgang til juridiske tjenester og juridisk innsikt være det, skriver hun på sin blogg.

Under digitaliseringskonferansen i Oslo var budskapet hennes at man ikke bør se på teknologien som en trussel mot advokatbransjen, men at den åpner opp for flere muligheter og synliggjør mange klienter som i dag unngår advokatene. Dersom bransjen evner å ta tak i dem og tilpasse seg den nye virkeligheten.

– Det vil utvikles nye tjenester og nye opplevelser for forbrukerne av juridiske tjenester, sier advokat Chrissie Lightfoot. Hun er grunnlegger av EntrepreneurLawyer Ltd, som spesialiserer seg på AI (Artificial Intelligence) og roboter til advokatbruk.

– Det er krevende å drive innovasjon i dagens eierstruktur – der alt skal lykkes. Man må investere i dette over tid og eierstrukturen begrenser en del her, sier Christopher Helgeby, direktør i advokatfirmaet Hjort.

– Det har tatt lang tid før automatisering og selvbetjening har kommet til advokatbransjen, selv om det lenge har vært en selvfølge i forvaltningen, sier Odd Storm-Paulsen, direktør i Lovdata.

– I USA har den alternative advokatindustrien doblet seg for andre år på rad. Og det er endringskrefter som venter oss også her i Norge. Vi er nok bare litt bak, sier Kristian Skeie, forlagsdirektør i Gyldendal Rettsdata.

Reell utvikling

– På begynnelsen av 2000-tallet var det sosiale medier og nettverk som alle snakket om som det neste store. Det er klart det er mye som ble hauset opp og hypet, men i dag er det blitt vanlig. Vi har akseptert det. Så fra rundt 2011 kom roboter, chatbot og automatisering opp som det neste store som ville skje. Også denne gang er det en del opphøysing og hype, men det forhindrer ikke at utviklingen er reell. De siste to, tre årene har det skjedd en enorm utvikling og mye av det har ikke fått så stor oppmerksomhet før nå, sa Lightfoot under konferansen.

Rapporter, fra blant annet Deloitte, antar at en rekke advokatjobber vil endres eller forsvinne de neste årene.

Men hva skal man satse på? Og hva med de mindre firmaene som ikke kan investere i kostbare lønninger?

– Mange av de store firmaene er i gang med å prøve ut ny teknologi, men hva med de små? Det er eksempler på at også de prøver ut nye løsninger. De kan samarbeide og tilpasse løsninger etter sitt eget behov, sa hun

Camilla Klevan, redaksjonssjef for Universitetsforlagets jussredaksjon, presenterte den nye tjenesten juridika under konferansen – der forlaget samler all sin jusslitteratur på ett sted.

og oppfordret også de mindre til å følge med på mulighetene i teknologi.

– I dag testes det ut teknologi som vil forbedre eller lette mange arbeidsoppgaver, men utviklingen kommer til å gå videre og lenger enn det. Da snakker vi om det vil utvikles nye tjenester og nye opplevelser for forbrukerne av juridiske tjenester. Advokatene må hele tiden være på jakt etter hva teknologien kan gjøre for klientene. Ikke bare for dem selv.

Det er krevende å drive innovasjon i dagens eierstruktur

Og ser vi lenger fram – der man kobler den stadig økende kunnskapen om genetikk sammen med utviklingen innen robotisering – kan man se for seg noen virkelig futuristiske scenarier.

Jordnær start

Utviklingen går raskere enn mange hittil har trodd, mener hun

– Arbeidet i bransjen må effektiviseres. Det dreier seg om å lage verktøy for dokumenter, oppdatere erfaringsarkiv, ha flere felles maler og mye annet, sier Merete Nygaard i Lawbotics.

– Tenk da på alle muligheter som ligger for jus i dette bildet. Det er nesten så man ikke vet hvor man skal begynne.

Selv om dette kan ta pusten fra en, oppfordrer hun til en jordnær start.

– Mitt råd er å ikke være for bekymret. Det er mye forskjellig som prøves ut om dagen. Start med et område der det er mest frustrasjon. Tenk hvordan man kan få dette til å bli bedre og mer presist. Og spør klienten. Hva er det klienten skulle ønske var bedre. I det hele tatt; spør klienten først. Det kan handle om både prosesser og tilgjengelighet. Det neste spørsmålet er: hva av dette kan gjøres av en maskin? Det er antakelig mye.

Hun mener den utviklingen vi er inne i gir en gylden mulighet til å tenke nytt rundt juridiske tjenester og komme opp med masse nytt.

– Det er mange som ikke får den juridiske hjelpen de skulle hatt slik det er nå. Vi kan se for oss nye markeder som ikke har blitt betjent tidligere. Fremtidens arbeidsmarked vil ha flere selvstendig næringsdrivende enn i dag. Hvem skal levere juridiske tjenester til

Førsteamanuensis og forsker Tale Skjølsvik ved HiOA er overrasket over at ikke kundene krever mer av advokatbransjen. – Særlig kunder som er store norske bedrifter som har digitalisert mye selv, sier hun.

– Verktøy som for bare noen år siden kun var tilgjengelig for de få, i dag er tilgjengelig for alle. Men jeg tror at bransjen må samarbeide om en del ting, sier Peter van Dam i Simonsen Vogt Wiig.

Teknologiinvestor Silvija Seres har doktorgrad fra Oxford og bakgrunn fra Alta Vista og Microsoft. – Vi har aldri hatt en teknologi som har vokst hurtigere. Dette er den fjerde industrielle revolusjon, sier hun.

dem? Og når det gjelder tilgjengelighet – tenk på hva som kan utvikles innen mobiltjenester. Min oppfordring til dere er å være kreative og skape noe nytt.

Av interessante fenomener trakk hun blant annet fram selskaper som ContractPod og Riverview Law og teknologi som Blockchain og det som dreier seg om kunstig intelligens – AI.

Offentlige går foran

Christopher Helgeby, direktør i advokatfirmaet Hjort, minnet om at man kan synse og tro på dette feltet, men det er ingen som vet helt sikkert hva som vil skje. Han tok noen historiske blikk på utviklingen.

– For 25 år siden hadde jeg e-post. Problemet var at jeg ikke fikk noe post der. Det var ikke andre som brukte det. Det var vel når mulighetene for vedlegg kom at e-post virkelig tok av. Det viser at det er når teknologien brukes funksjonelt at den tar av. Og dessuten handler det om mennesker. Vi kan ha verktøyene og ideene, men det er mennesker som må ta det i bruk.

Men han var ikke i tvil om at det er sprengkraft i digitalisering og at det

kan åpne seg et stort marked der ute for den som finner nye nisjer.

– Advokatyret er beskyttet og kostnaden er høy. Selvbetjeningsløsninger vil nå langt flere i fremtiden. Vi må ikke glemme at det har skjedd en effektivisering allerede. I dag har vi grunnleggende ting som digitale dokumenter og søk, men for bare ti år siden var ikke det selvfølgelig.

– Når det gjelder tilgjengelighet og mobilitet har det ikke tatt skikkelig av ennå. Jeg spør meg om hvorfor. Er det et umodent marked?

Helgeby anbefalte advokatene å ta en kikk på offentlig sektor.

– Vi snakker om disse problemstillingene i vår bransje som om det er noe helt nytt som skjer. Men se til det offentlige i Norge. Der har man gått foran. En rekke forvaltningsvedtak tas i dag automatisk. Tenk bare på utviklingen innen skatt eller i NAV-systemet. Jeg sikker på at det er mer morsomt å være jurist i slike statlige virksomheter etter at mye av rutinearbeidet er automatisert.

– Det er krevende å drive innovasjon i dagens eierstruktur – der alt skal

lykkes. Man må investere i dette over tid og eierstrukturen begrenser en del her. Jeg er helt enig i at endringer kommer, men mennesker blir vel så viktig her. Det er jo mennesker som skal tilpasse seg. Men det gjelder å være nysgjerrig og utforskende, sa han.

Lav utnyttelse

– Digitalisering handler for oss om rettssikkerhet fordi det dreier seg om tilgjengelighet, sa Odd Storm-Paulsen, direktør i Lovdata – som vant Rettssikkerhetsprisen i fjor.

– Det har tatt lang tid før automatisering og selvbetjening har kommet til advokatbransjen, selv om det lenge har vært en selvfølge i forvaltningen. Jeg tror det vil ta noe tid før effektene kommer. Det har vært en lav teknologiutnyttelse så langt. Jeg er enig i at det dreier seg om mennesker; det er mennesker som må ta dette i bruk og mange klarer ikke å utnytte alle de mulighetene som finnes og ta dem i bruk.

– Når det gjelder bruk av kunstig intelligens – AI – i advokatbransjen

tror jeg det vil ta lenger tid enn det enkelte spør før det setter fart. Vi har både en språkutfordring – vi er et lite språk – og et konservativt rettsmiljø, sa Storm-Paulsen.

– All empiri forteller oss at det vil komme kjempestore endringer. Men hva kommer? Det vet vi ikke. Jeg ser positivt på det fordi det vil skape muligheter for nye forretningsløsninger, sa Kristian Skeie, forlagsdirektør i Gyldendal Rettsdata

– I USA har den alternative advokatindustrien doblet seg for andre år på rad. Og det er endringskrefter som venter oss også her i Norge. Vi er nok bare litt bak, sa Skeie.

Camilla Klevan, redaksjonssjef for Universitetsforlagets jussredaksjon minnet om at mange advokater og jurister fortsatt elsker bøker.

– Det skal vi ikke glemme. Men det er uansett innholdet som er det viktigste. Vi lanserer nå vårt største prosjekt noensinne, kalt juridika. Der samler vi alt av juridisk litteratur digitalt på ett sted, kunne hun fortelle.

Tid går tapt

På konferansen var også Merete Nygaard i Lawbotics. For et år siden sluttet Nygaard i jobben i advokatfirmaet Wiersholm.

– Som advokat jobbet jeg med immaterialrett, som betydde at jeg hadde mange teknologisterke kunder. Da begynte jeg å se hvordan «robotene kommer» og at advokatyirket sto for tur. Jeg tenkte at her har jeg sjansen til å være med fra starten, sa hun til Dagens Næringsliv i august.

– Jeg tror man vil se en ganske ny verden om man automatiserer halvparten eller mer av rutinearbeidet advokater gjør, sa hun til DN.

Hun tror hele forretningsmodellen må endres.

– Si at timebruken reduseres fra ti til to timer med en kontrakt. Det blir åtte timer advokaten ikke lenger kan fakturere tre, fire eller fem tusen kroner timen for. Da må advokatselskapene kanskje se på om de heller skal

ta betalt for verdien de skaper, heller enn time for time, som i dag.

Under digitaliseringskonferansen var budskapet at arbeidet i bransjen kan effektiviseres.

– Det er mye tid som går tapt i advokatbransjen. Og det er knapphet på tid. Det er noe som prisen høyt. Arbeidet i bransjen må effektiviseres. Det dreier seg om å lage verktøy for dokumenter, oppdatere erfaringsarkiv, ha flere felles maler og mye annet, sa hun

// Hva med et etisk kompass? Heller ikke det har en robot

Førsteamanuensis og forsker Tale Skjølsvik ved HiOA, har forsket på hvordan advokater jobber og har en PhD i strategi. Hun er overrasket over at ikke kundene krever mer av advokatbransjen.

– Kundene er trege. Jeg hadde trodd de ville krevd mer. Særlig kunder som er store norske bedrifter som har digitalisert mye selv. Men det vil nok komme krav etterhvert. Advokatene må spørre seg selv: Hvilke kunder har du? Hva tenker de om deg? Kan vi lære av dem? Hvordan ønsker de seg at advokattjenestene skal være? Advokatene må skjønne hva kundene trenger. Også må det tenkes helhet i strategien når teknologi skal velges, sa hun

Peter van Dam, IT- og kunnskaps-sjef hos Simonsen Vogt Wiig var enig.

– Husk også at verktøy som for bare noen år siden kun var tilgjengelig for de få, i dag er tilgjengelig for alle. Men jeg tror at bransjen må samarbeide om en del ting.

Ikke beskyttet

Silvija Seres, teknologiinvestor med doktorgrad fra Oxford og bakgrunn fra Alta Vista og Microsoft, advarte mot å tro man ikke behøver å forholde seg til den digitale revolusjonen.

– Det er farlig å tro man lever beskyttet fordi man er seniorpartner eller noe sânt. Vi har aldri hatt en teknologi som har vokst hurtigere. Dette er den fjerde industrielle revolusjon. Og vi vil se at det digitale smelter sammen med det fysiske.

Hun advarte også mot å ikke være villig til å ta noe risiko i den tiden vi er inne i.

– Se på hva som skjedde Nokia og mobiltelefonene deres. De ventet for lenge og ville melke det siste ut av markedet før de satset på noe nytt. Det gikk ikke så bra og de tapte.

Advokatbransjen er helt nødt til å sette seg inn i hva som nå skjer, mener hun.

– Man må ikke nødvendigvis forstå alt ved den nye teknologien helt ned i dybden, men man må forstå kjernen i det. Man kan ikke outsource forståelsen av teknologi.

Silvija Seres trakk også opp et annet perspektiv ved den teknologiske utviklingen, som kan gi jurister arbeid og kreve jus på helt nye områder.

– Når genetikk og kunstig intelligens kombineres vil det være sprengstoff. Det vil reise grunnleggende verdispørsmål og her må jurister og politikere på banen. Vi vil få mange etiske spørsmål. Utviklingen og fremtiden stopper ikke opp, men hvordan skal vi regulere konsekvensene av ny teknologi?, spurte hun og pekte på at de store teknologiselskapene nå har fått en enorm makt.

– Det er grunn til å være litt bekymret for det.

Hun minnet også om at teknologien har begrensninger.

– Når det gjelder kunstig intelligens vil jeg bare minne om at AI ikke kan bli «gal og kreativ» slik som Einstein var det. Den gjør jo ikke «feil». En robot ville aldri kommet opp med de tankene han hadde. Og hva med et etisk kompass? Heller ikke det har en robot.

Politiet går all-in for Altinn

Sparer 16,2 millioner kroner årlig

Før ble fysiske papirdokumenter sendt i postforsendelser til de ulike aktørene i retten før en fengsling eller en hovedforhandling. Sent i høst tok politiet i bruk internettportalen Altinn for å sende straffesaksdokumenter digitalt til domstoler og advokater. Digital forsendelse av straffesaksdokumenter er ventet å gi politiet innsparinger på 162 millioner over en tiårsperiode.

Tekst: Tore Letvik

– Digital oversendelse av straffesaksdokumenter medfører spart tid og reduserte kostnader til kopiering og frakt og raskere tilgang til saksdokumentene, samt spart tid til forberedelse av hoved- og ankeforhandling. Digital presentasjon gir også bedre kvalitet ved fremleggelse av bevismateriale for domstolene og tids- og kostnadsbesparelser ved lengre aktorater, sier prosjektleder i Politidirektoratet, Berit Johannessen til Juristkontakt.

Straffesaksdokumenter inneholder ofte sensitive opplysninger, og med den tidligere løsningen hendte det til og med at dokumentene ble levert av en politipatrulje dersom det hastet.

– I dag sendes straffesaker som vanlig post, noen ganger på e-post og gjennom filoverføringsprogrammer. Det er ikke sikkert nok. Via Altinn er det første gang politiet bruker en internettportal for sikker forsendelse av straffesaksdokumenter. Forsendelsen fra politiet via Altinn til nedlastning på mottakers maskiner er kryptert og godkjent for å håndtere sensitive opplysninger, sier Johannessen.

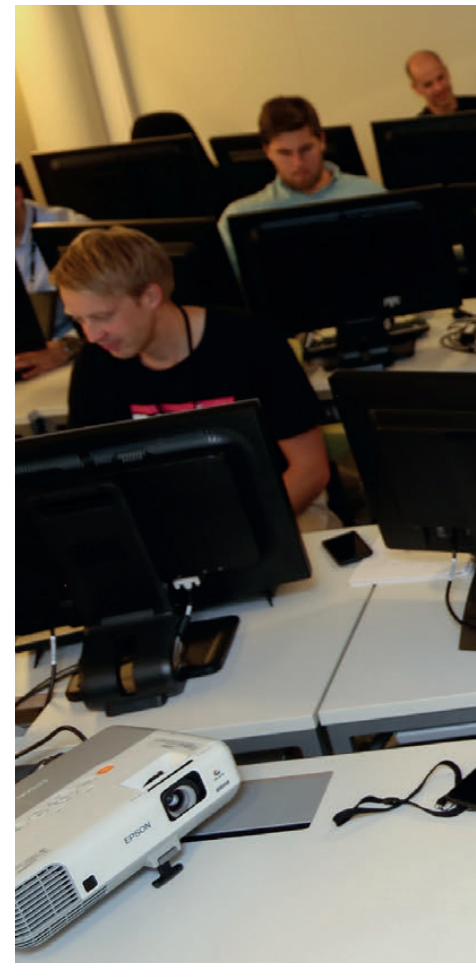
Digital forsendelse av straffesaksdokumenter er en etterspurt tjeneste fra påtalemyndigheten, etterforskere og straffesakskontor i politidistriktene. Den ble satt i produksjon for hele etaten i begynnelsen av september d.å. og er allerede tatt i bruk av over hundre brukere i politiet. Om lag 50 advokater/advokatkontor har til nå mottatt straffesaker via Altinn, samt flere tingretter og lagmannsretter. Tilbakemeldingene går fra å være positive til stor begeistring.

I følge Johannessen ønsker domstolene nå at alle fengslingssaker skal sendes digitalt via Altinn, så snart politiet er klare til det.

Har laget egen app

For politi og påtalemyndighet er det laget en applikasjon direkte i politinettet. Løsningen som er kalt Straffesaksforsendelse, gjør at brukerne kan sende de digitale straffesaksfilene direkte fra politinettet.

– Den nye måten å sende sakene på er enkel og brukervennlig. Brukeren lager en pdf-fil av dokumentfilene, finner organisasjonsnum-

meret til mottaker og sender saken. Den som mottar får en melding på e-post eller SMS om dokumentene som er kommet, logger seg inn på Altinn og laster deretter ned dokumentene. Avsender kan se at saken er mottatt og at forsendelsen er åpnet. Det kan sendes vedlegg opptil 1 GB. Er saken større kan saken og vedleggene deles opp og sendes som flere

på bruk av digital løsning

F.v. statsadvokatene Nina Harboe Søndersrød og Berit Johannessen samt politiadvokat Marie Hasle Sørensen (Foto: Politidirektoratet)

filer. Lyd, bilder og video kan også sendes på denne måten, samt dokumenter i ulike filformater, sier Johannessen.

Det legges opp til en enkel opplæring for politiet ved bruk av e-læring og video, samt informative brukermanualer.

– Den nye applikasjonen er en klar forbedring for politi og påtalemyndig-

het, og er ett av tiltakene Politidirektoratet gjennomfører for å styrke etterforskningsfaget som en del av politireformen, sier Johannessen.

Anbefalte portal

Altinn er en internettportal for digital dialog mellom næringslivet, privatpersoner og offentlige etater. Løsningen forvaltes av Brønnøysund-

registrene og er mest kjent blant folk flest som stedet hvor de leverer selvangivelsen. Altinn som portal ble valgt fordi de hadde en løsning som kunne realiseres raskt, er godt egnet for gjenbruk og utvidelse av tjenester, samt at det er regjeringen og Stortingets anbefalte portal for offentlige etater.

The Nordic Gathering 2018

Nordisk bedriftsjurist-konferanse i Oslo

Oslo er møteplassen når bedriftsjurister fra hele Norden samles 25. og 26. januar neste år.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

The Nordic Gathering er for bedriftsjurister som ønsker å utvikle seg, lære mer, utvide nettverket og diskutere med andre in-house rådgivere fra hele Norden, heter det i invitasjonen til konferansen som arrangeres i januar.

– Våre største handels- og samarbeidspartnere i EØS er de nordiske landene. Samtidig har mye av kursaktiviteten enten vært nasjonal eller rettet mot Europa som sådan. Vi i Bedriftsjuristene har følt et behov for å skape en felles nordisk møteplass for jurister og advokater i privat sektor. Samme behovet viste seg å eksistere i de andre nordiske bedriftsjuristorganisasjonene, sier Erik Warberg.

Han leder Bedriftsjuristene, som er organisert under Juristforbundet – Privat.

– Gjennom vår felles paraplyorganisasjon, European Company Lawyers Organisation (ECLA), har vi diskutert hva som kunne være en felles møteplass, forteller han om bakgrunnen for konferansen som nå skal arrangeres i Oslo.

Konferansen samler eksperter på ulike rettsområder og deltakerne får en oppdatering om utvikling som påvirker bedriftsjurister – samtidig som det er mulighet for å skape faglig nettverk og få et nordisk perspektiv på felles utfordringer.

– Vi har fokusert på hva som er relevant og praktisk - også i en nordisk kontekst, sier Erik Warberg, leder av Bedriftsjuristene (Foto: Thomas Haugersveen)

Bedriftsbesøk

– Vi innleder med et bedriftsbesøk hos Statoil torsdag ettermiddag, med påfølgende middag og "networking", og så en full dag på fredagen, forteller Warberg.

– Besøket på Statoil vil gi verdifull innsikt om hvordan Nordens største bedrift håndterer praktiske utfordringer knyttet til de nye kravene for personvern, organisering av den juridiske virksomheten og litt om hva fremtiden bringer om ny energi og hvordan det passer inn i konseptet for samsfunnsansvar.

– Vi har fokusert på hva som er relevant og praktisk - også i en nordisk kontekst. Blant annet skal vi se på likheter og forskjeller i en kulturell sammenheng mellom utøvelsen av juri-

diske spørsmål som etablering av virksomheter, personvern, kontrakt-sjus og arbeidsrett.

Andre temaer er Governance, Risk Management og Compliance.

– Vi får en liten reise fra hvordan man håndterer etikk i et internasjonalt selskap til hvordan man ekspanderer dette til generell risk og Compliance håndtering. Ledende folk skal snakke fra forskjellige ståsteder, dels fra en bedrifts synsvinkel og dels fra investors synsvinkel. Til slutt får vi et høyaktuelt foredrag om hvordan digitalisering kan bidra til at jurister og advokater får verktøy til å håndtere alt dette. ECLAs president, Jonathan Marsh, vil antagelig også delta og holde et innlegg om bedriftsjuristers og ECLAs rolle i Europa, sier Warberg.

JURIST
FORBUNDET

GRATIS

Deltakelse og opphold
i enkeltrom er gratis.
Reiseutgifter dekkes
etter billigste
reisemåte.

Kurs for tillitsvalgte

Forhandlingsteknikk

Målgruppe: **Tillitsvalgte i alle sektorer**
Fra: **Tirsdag 20. mars 2018 start kl. 10.00**
Til: **Onsdag 21. mars 2018 slutt kl. 14.00**
Sted: **Thon Hotel Vettre i Asker**
Kursnummer: **2018655**
Påmeldingsfrist: **19. januar 2018**

Et intensivt kurs for tillitsvalgte i alle sektorer der deltakerne lærer å forhandle målrettet og effektivt. Innledningsvis gis en teoretisk og strategisk innføring i forhandlingsprosessen. Dette følges opp med øvelser og praktisk trening. Deltakerne får testet ut egne ferdigheter og utviklet disse videre.

Kurset veksler mellom gjennomgang av forhandlingsteori/forhandlingsteknikk og praktiske øvelser. Det legges opp til mye bruk av simuleringsøvelser der deltakerne selv skal gjennomføre ulike typer forhandlinger. Kurset er generelt i formen, dvs. det fokuserer på alle typer forhandlinger. Det kan være en fordel å ha gjennomgått innføringskursene som Juristforbundet tilbyr før man melder seg på dette.

Vi legger vekt på å skape en trygg og åpen atmosfære på kurset. Deltakerne skal få prøvd ut sine ferdigheter, og de får konstruktiv tilbakemelding. Det legges betydelig vekt på egeninnsats fra dem som er med.

Det er en forutsetning for å delta på kurset at alle deltakerne er til stede fra start til slutt.

Påmelding: www.juristforbundet.no/tillitsvalgt Spørsmål: **Solveig Dahl Kongsvik** | sdk@juristforbundet.no | **915 55 268**

Eventuelt forfall må meldes snarest mulig og senest én uke før kursstart. I motsatt fall vil det påløpe et gebyr på kr 500,-. Dette gjelder ikke ved sykdom.

Fagorganiserte sto sammen mot utflytting Vant en delvis seier etter ståpåvilje i politisk motvind

Rask mobilisering av ansatte, solid innsats fra de ansattes fagorganisasjoner og bruk av faglig argumentasjon. Dette var hva regjeringen ble møtt med da den i februar i år varslet at Landbruksdirektoratet og ansatte der måtte forberede seg på å flytte ut av Oslo. Mobiliseringen ga uttelling, men det er fortsatt ikke utelukket at enkelte jurister kan bli berørt.

Tekst: Tore Letvik

– Vi fryktet først at direktoratet, med 194 arbeidsplasser i Oslo, ville bli delt opp og flyttet ut til distriktene. Vår egen kamp mot utflytting, samt solid oppbakking fra våre organisasjoner, mener vi har bidratt til å sikre at de fleste i direktoratet får bli i jobbene sine der de er i dag, sier seniorrådgiver og jurist Pål Jakob Aasen.

Han har stått i sentrum for kampen mot utflytting av arbeidsplassene. I tillegg til å være hovedtillitsvalgt for Juristforbundet i direktoratet er han også leder for Akademikerne, og dets i alt 125 medlemmer, der.

Etter at regjeringens nyhetsbombe om utflytting av arbeidsplasser slo ned i februar måned ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant de ansatte i Landbruksdirektoratet. Den viste at bare to av 176 kunne tenke seg å flytte samme vei som arbeidsplassen. 15 prosent svarte at de var usikre, og 84 prosent svarte at de ikke vil bli med. 176 av de 194 ansatte i Oslo svarte på spørsmålene. Aasen, de ansatte og deres fagorganisasjoner har stått på for å hindre, eller begrense, utflyttingen. I høst kom resultatet.

– Det er besluttet at 30 årsverk skal være lokalisert i Steinkjer. Vi er relativt trygge på at det ikke blir flere enn dette. Men det er klart at det også er en viss fare for at det også kan bli flere, dersom man ser at det er hensiktsmessig. Arbeidsgiver har nå igangsatt arbeidet med hvordan den nye organisasjonen skal se ut. Det vi vet er at to avdelinger er berørt av utflyttingsvedtaket. Det er funksjoner innenfor skogbruk, erstatning, arealbruk, arkiv, regnskaps- og lønn som skal flyttes, sier Aasen til Juristkontakt.

Hard vei frem

– Hvor mange av de 30 årsverkene er jurister?

– Det er foreløpig uavklart. Men det jobber 8 jurister i de to avdelingene som er berørt av utflyttingsvedtaket. Vi har

nå startet en kartleggingsprosess, hvor man skal ta stilling til hvilke personer som vil bli berørt. Arbeidsgiver har som målsetting å være ferdig med kartleggingen i slutten av februar 2018. Juristene i disse seksjonene jobber med skogbruk, erstatning og arealbruk, sier Aasen.

– Er det jurister fra dere i Landbruksdirektoratet i Oslo som kommer til å si ja til å være med på flyttelasset fra Oslo til Steinkjer?

– Det er ytterst tvilsomt. Men det er for tidlig å utelukke det. Erfaringer med tidligere utflyttinger viser at så godt som ingen blir med, sier Aasen som forteller at det i dag jobber 34 jurister i direktoratet, hvorav 31 er medlemmer i Juristforbundet.

Aasen kan fortelle om en arbeidsplass med en variert «jobbmeny» for jurister.

– Landbruksdirektoratet forvalter årlig virkemidler tilsvarende 17,6 milliarder kroner, og er Landbruks- og matdepartementets viktigste redskap for å iverksette den nasjonale landbruks- og reindriftspolitikken, og handelspolitikken med tollforvaltning innenfor landbruksområdet.

Hovedoppgaven er en samordnet, helhetlig og effektiv forvaltning av de økonomiske og juridiske virkemidlene rettet mot primærlandbruket (jordbruk, skogbruk, reindrift), landbruksbasert industri og handelen. ►

Seniorrådgiver og jurist
Pål Jakob Aasen i Landbruks-
direktoratet har stått i sentrum
for kampen mot utflytting av
arbeidsplassene.

– Sektoren er svært regelstyrt, og er gjenstand for hyppige endringer bl.a. som følge av årlige jordbruks- og reindrifftsforhandlinger. Som jurist i direktoratet må man kunne beherske mange fagområder som for eksempel, tilskuddsforvaltning, selskapsrett, tingsrett, skatterett, reindrifftsrett og folkerett m.m. Så dersom man vil ha en jobb med variert saksfelt og faglige utfordringer, så vil jeg helt klart anbefale Landbruksdirektoratet. Ikke minst er det mye tverrfaglig arbeid med naturvitere, økonomer og forskere på ulike områder innad i direktoratet, i tillegg til utstrakt samarbeid med andre departementer, tilsyn og direktorater, sier Aasen.

– Vi er holdt for narr

Juristen og fagforeningsmannen reagerer også på at det ikke er lagt inn noen ekstra midler i budsjettet til neste år, på tross av vedtak om utflyttingsprosessen.

– Snarere har vi fått et kutt på omlag 5.4 millioner. Det er ganske utrolig, med tanke på at man regner med at omorganiseringen kommer til å koste et sted mellom 30 og 55 millioner kroner. Nå er vi nødt til å starte arbeidet uten at vi vet hva vi har å rutte med. Det er svært krevende. Skal man late som det kommer midler, eller skal man begynne å si opp folk samtidig som man flytter ut til Steinkjer? Dette er statlig personalpolitikk på sitt verste, sier Aasen.

Han mener at Landbruksdirektoratet hele tiden har vært en solid og god virksomhet som leverte på samfunnsoppdraget.

– Likevel velger man å dele oss opp, stikk i strid med faglige råd, sier han og viser til at det i den faglige utredningsrapporten fra Landbruks- og matdepartementet heter:

«En løsning med direktoratet lokalisert tre steder vil føre til økt ressursbruk og innebære en mindre effektiv landbruksforvaltning, mer krevende faglig og personalmessig drift, og med betydelig risiko for

dårligere kvalitet i forvaltningen, sammenliknet med dagens løsning.»

– Likevel går man for dette av «distriktpolitiske hensyn». Men ikke bare det, man går for den dyreste og dårligst vurderte løsningen blant alternativene man vurderte, og det av samme grunn: «distriktpolitiske hensyn». Det er nesten ikke til å tro. Hvorfor utrede når man likevel ikke har vilje til å følge rådene man får. Dette er hva jeg kaller skinnprosess. Vi er holdt for narr hele veien. Hvor ble det av målsettingen om å forenkle og mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser, spør Aasen som fortsetter:

|| *Hvorfor utrede når man likevel ikke har vilje til å følge rådene man får. Dette er hva jeg kaller skinnprosess*

– Landet får nå et dyrere, dårligere og mindre robust Landbruksdirektorat på lang sikt. På kort sikt blir det vanskeligere å levere på det vi skal. Det er en vond pille å svelge, og det gjør helt klart noe med motivasjonen til de ansatte. Når man deler opp på denne måten, uten noen god begrunnelse i bunn, så har det til følge at virksomheten går inn i en slags kollektiv sorgprosess, hvor ingen klarer helt å sørge eller være glade. Det er leit. Det går ut over alle. Med dette som bakteppe blir det også krevende å ønske Steinkjer velkommen inn i gjengen. Men vi skal klare det. Det er politisk bestemt, enten vi liker det eller ei. Vi må bare ta tiden til hjelp. Politikk er åpenbart ikke vårt bord.

Roser fagorganisasjonene

Juristkontakt ber Aasen gi en kort situasjonsbeskrivelse av tiden da beskjeden om utflytting kom, og hvilken betydning han mener fagorganisasjonene hadde under prosessen.

– Vi var raskt ute når beskjeden kom om at direktoratet skulle vurderes

for mulig utflytting. Det tok under en uke før vi hadde et allmøte på plass. Vi inviterte representanter for Juristforbundet, Akademikerne, Naturviterne, Econa og Samfunnsviterne. Blant annet vår egen president, Curt A. Lier, stilte opp. Det satte vi stor pris på. Advokat i Juristforbundet, Ragnhild B. Raugland, holdt et informativt kurs om rettslige sider ved statlige omstillingsprosesser. Sekretariatet har i tillegg vært behjelpelig med rådgivning underveis i prosessen. Så sekretariatet i Juristforbundet skal ha en stor takk. Sverre Bromander, leder av JF-S, har også vært en god sparrepartner. Sammen holdt vi et også et innlegg i Kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget, hvor vi blant annet la frem vår bekymring for utflytting av hele eller deler av direktoratet. Dette til sammen tror jeg helt klart har bidratt positivt til vår fordel i prosessen, sier Aasen.

Sett i perspektiv til hvordan det kunne ha gått, mener han det har vært nyttig å engasjere seg.

– Vi fryktet at hele direktoratet kunne bli flyttet, men til syvende og sist ble det bare en delvis utflytting. Det er vi glade for, tross alt, selv om det har vært vanskelig å akseptere beslutningen. Vi synes det er ille når politiske valg viser så lite respekt for faglige vurderinger som i denne saken. Man føler seg dolket i ryggen. Å ha jobbet aktivt mot dette føles derfor bra, når vi ser oss tilbake.

– I realiteten har nok de faglige rådene, som frarådet utflytting, veid tyngst. Vi brukte mange av de samme argumentene i vår argumentasjon, og brakte de ut til pressen og politikerne. Det bidro til å skape en debatt som ellers ikke ville vært der. Vi tror derfor vi helt klart har bidratt til sluttresultatet. I tillegg har det også vært god indremedisin innad i organisasjonen. Det bør ikke være lett for politikerne og hestehandle med ansatte og velfungerende statlige virksomheter. Her har fagforeningene en viktig rolle å spille. Samtidig må man ha respekt for at det er politikerne som bestemmer, sier Aasen.

JURIST
FORBUNDET

Forsikring

Photo: gettyimages.no/SaStock

Nå er det billigere å være uheldig

Har du bilforsikring i Juristforbundet Forsikring, får du nå maksimalt 10 % bonustap ved bilskade

Nyhet! Tidligere måtte du vurdere skadeomfang opp mot kostnad ved bonustap før du valgte å ta skaden på forsikringen. Nå vil det nesten alltid lønne seg å benytte forsikringen.

Er det lenge siden du sjekket pris og vilkår på bilforsikringen din? Kontakt oss for å få et tilbud.

**Max 10 %
bonustap**

Telefon: 23 11 33 11 | forsikring@juristforbundet.no | www.juristforbundet.no/forsikring

Advokatforeningens årstale

Vil forkaste forslaget til digitalt grenseforsvar

– Det digitale grenseforsvar vil representere et skritt inn i masseovervåkningens verden. Advokatforeningen støtter synet til flere tunge juridiske høringsinstanser og anbefaler at DGF ikke innføres, sier Advokatforeningens leder Jens Johan Hjort.

Tekst: Ole-Martin Gangnes

Det liberale grenseforsvar var tittelen på årstalen Advokatforeningens leder Jens Johan Hjort holdt i november – og han spurte: Hva gjør vi når de to verdiene trygghet og privatliv står mot hverandre?

I talen kom han blant annet med følgende oppfordringer og anbefalinger:

- Det digitale grenseforsvar vil representere et skritt inn i masseovervåkningens verden og Advokatforeningen anbefaler at DGF ikke innføres.
- Det må forskes på nedkjølingseffekten – altså effekten der handlinger og ytringer påvirkes av frykten for å etterlate seg spor som kan gi negative konsekvenser. – Nedkjølingseffektens press på ytringsfriheten vil begrense åpen meningsutveksling, og dette i større grad jo lenger fra det konforme sentrum en mening befinner seg. Dette vil i sin tur svekke demokratiet og dets legitimitet, sa Hjort.

– Vi vet at det har foregått ulovlig avlytting av samtaler mellom advokat og klient, og at opptakene ikke straks har blitt avbrutt og slettet, sier Advokatforeningens leder Jens Johan Hjort (Foto: Monica Kvaale)

- Det er også behov for en utredning om personvernet på justisfeltet. Hva er status – hvor vil vi?
- I mellomtiden må det innføres en hovedregel om muntlige forhandlinger i skyggeadvokat-saker.
- Dataavlesning må vente med til det er på plass et rammeverk som sikrer effektiv kontroll.

Utvidet

Hjort tok i talen for seg utviklingen i politimetoder de siste tiårene – og hvordan anvendelsesområdet er blitt utvidet.

– Lovendringene som trådte i kraft i 2000, førte til en solid utvidelse av katalogen med skjulte tvangsmidler. Politiet fikk da blant annet tilgang til hemmelig

ransaking, teknisk sporing i kjøretøy eller andre gjenstander og klær eller annet som mistenkte bærer på seg, og hemmelig beslag. I tillegg ble anvendelsesområdet for kommunikasjonskontroll utvidet. I 2005 ble romavlytting vedtatt, samtidig som det ble åpnet for bruk av skjulte tvangsmidler i avvergende og forebyggende øyemed. I fjor fikk vi dessuten dataavlesning som ny metode, og i dag ligger forslaget om det digitale grenseforsvar til behandling i Forsvarsdepartementet. Alt dette har skjedd på bare 17 år, sa han, og argumenterte for at vi samtidig ser at straffeprosessuelle prinsipper settes under press.

Hjort tok også for seg kontrollen med overvåking.

– Det forekommer faktisk regelbrudd. Vi vet at det har foregått ulovlig avlytting av samtaler mellom advokat og klient, og at opptakene ikke straks har blitt avbrutt og slettet, men vi får ikke kjennskap til verdien for etterforskningen. Vi vet også at ulovlig bevismateriale er brukt ved domfellelser i Norge.

– Tidligere i år ble det kjent at PST hadde overvåket Bent Endresens advokatvirksomhet ulovlig. Når det blir kjent at PST ulovlig overvåker advokater, svekkes tilliten til at man kan oppsøke advokatbistand i fortrolighet. Dette handler om mer enn rettssikkerheten til den som PST har mistanker mot. Dette handler om en velfungerende rettspleie. Da jeg snakket med Endresen på telefon om saken, var det med en underlig følelse av at det var noen andre til stede. Men dette er ingenting i forhold til det Endresens klienter må ha følt da de fikk vite om det inntrufne, sa Hjort.

JURIST
FORBUNDET

GRATIS

Deltakelse og opphold
i enkeltrom er gratis.
Reiseutgifter dekkes
etter billigste
reisemåte.

Kurs for tillitsvalgte

Endringsprosesser i offentlig sektor

Målgruppe: **Kurset er primært tilpasset statlig sektor, men interesserte fra kommunal sektor og Spekter-Helse kan også delta.**

Fra: **Torsdag 8. februar 2018 kl. 10.30**

Til: **Fredag 9. februar 2018 kl. 14.00**

Sted: **Son Spa, Son**

Kursnummer: **2018651**

Påmeldingsfrist: **15. desember 2017**

Offentlig sektor er i utvikling. Mange av våre medlemmer og tillitsvalgte blir omfattet av interne endringer i egen virksomhet, eller endringsprosesser som gjelder større deler av forvaltningen. Det kommer stadig nye politiske krav om effektivitet og høyere avkastning.

Som tillitsvalgt er det viktig å finne sin posisjon i lokale endringsprosesser. Håndtering av endringsprosesser lokalt vil stille den tillitsvalgte overfor store utfordringer.

Kurset innleder normalt med foredrag med representant fra departementet. Her blir status i endringsarbeidet gjennomgått samtidig som vi ser på viktige utviklingstendenser i offentlig forvaltning. På det generelle planet har også kurset fokus på samarbeid innenfor Akademikerforeningen når det gjelder endringsprosesser. Det er også et innlegg knyttet til hvordan endringsprosesser påvirker arbeidsmiljøet.

Kurset gjennomgår aktuelt lov- og avtaleverk, hvilke avtalte virkemidler som kan benyttes samt hvordan medlemmenes interesser ivaretas.

Påmelding: www.juristforbundet.no/tillitsvalgt Spørsmål: **Solveig Dahl Kongsvik** | sdk@juristforbundet.no | **915 55 268**

Eventuelt forfall må meldes snarest mulig og senest én uke før kursstart. I motsatt fall vil det påløpe et gebyr på kr 500,-. Dette gjelder ikke ved sykdom.

Særaldersgrensen i politiet POD fastslår at ansettelsesansvaret ligger i politidistriktene

Etter først å ha innført ansettelsesstopp for lederstillinger i politiet slo Politidirektoratet kontra tre uker senere. I et nytt brev til de enkelte politidistriktene gis klarsignal for ansettelser i lederstillinger, men POD slår fast at ansvaret for å overholde blant annet aldersgrenseloven ligger hos det enkelte politidistrikt eller det aktuelle særorgan, som arbeidsgiver.

Tekst: Tore Letvik

Brevet fra Politidirektoratet ble sendt 7. november og gjør klart POD ikke være rett adressat for den som eventuelt klager over at ansettelser bryter med aldersgrenseloven eller at feil stillingskoder er benyttet.

Som Juristkontakt skrev i forrige utgave risikerer et stort antall polititjenestemenn å miste muligheten til å gå av ved fylte 57, som følge av den nye politireformens ansettelseskaball hvor tjenestemenn med rett til å gå av med så tidlig pensjon kan bli ansatt i lederstillinger uten operativ tjeneste, noe som vil medføre at de ikke lenger oppfyller vilkårene i aldersgrenseloven.

Særalder, som reguleres av aldersgrenseloven, er begrunnet med at «Tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på tje-

Ansettelser i lederstillinger kan røkke ved særalderspensjon

- Mange politifolk kan miste muligheten til å gå av ved fylte 57 år som følge av endrede stillinger i bemanningsprosessen under den nye politireformen.
- Statens pensjonskasse ønsker kartlegging av stillinger med særaldersgrense
- Problemstillingen er uløst etter at politijuristene ble utestengt fra å søke enkelte lederstillinger i politiet

Statens Pensjonskasse

Har dokumentasjon
POD har politistillingene og søknader om en tidligere dokumentasjon.

«Organisasjonen har særlige lederskiltninger som inneholder både med ansvar og særlig ansvar, hender lever i organisasjonen»

juristkontakt 9 • 2017

I forrige utgave omtalte Juristkontakt at Statens pensjonskasse ønsker kartlegging av stillinger med særaldersgrense. Nå presiserer Politidirektoratet at arbeidsgiver har ansvaret for en korrekt vurdering av aldersgrenseloven og bruken av stillingskoder. – Som vi tidligere har presisert, er problemer med å rekruttere ikke et saklig argument for å plassere en stilling i kode med særaldersgrense, skriver POD i et brev til distriktene.

nestemennene slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forvarlig til fylte 70, eller «Tjenesten stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, som normalt blir sterkere svekket før fylt 70 år enn det en forsvarlig utføring av tjenesten tilsier», heter det i loven. Særaldersgrensen for operative politifolk er i utgangspunktet 60 år, men dersom summen av alder og opptjeningstid utgjør minst 85 år, kan tjenestemennene få pensjon inntil tre år før aldersgrensen.

«Nærmeste leder har ansvaret»

I sitt nye brev viser POD til stansordren som ble gitt i brevet 12. oktober, der

Politistillingene med lang nok tjenestetid i etaten har på bestemte vilkår, ved 57 år og med full pensjon ved fylte 57. Spørsmålet nå er om tjenestemennene oppfyller vilkårene til særaldersgrensen. I denne saken i lederstillinger eller andre stillinger i politiet, under politistillingene nye ansettelsesstopp.

I et brev til Politidirektoratet har Statens Pensjonskasse (SPK) stilt spørsmål ved hvordan særaldersgrensen i politiet fungerer. Etter dette har POD i et brev til alle politidistrikter og særorganer bedt om at ansettelsesstoppene stilles i henhold til dokumentet har fått fullstendig overrett og pålegg.

Juristkontakt har fått inntrykk i brevet via offisielle kanaler. Brevet har POD hatt med seg i lønnsforhandlinger og søknader om særaldersgrense i lederstillinger som har fått vilkår til stillingskode med særaldersgrense. POD vil også via sine mange ansettelsesstopp i lederstillinger med særaldersgrense og uløst andre oppgaver.

Politidirektoratet mener det vil være i samsvar å få kartlagt spørsmålet for lederstillinger i politiet, da det har vært store ansettelsesstopp i politiet. I et brev fra POD heter det:

«I denne gjennomføringen av politireformens prosess har det vært særlig utfordringer med særlige lederstillinger og søknader om ansettelsesstopp. Vi har store utfordringer for å finne ut om det er riktig å gå av ved fylte 57 år, og hvis det er riktig, hvordan det kan gjennomføres. Det er derfor viktig at vi får kartlagt spørsmålet om ansettelsesstopp i lederstillinger i politiet. Vi har derfor bedt om at politidirektoratet skal gjennomføre en kartlegging av stillinger med særaldersgrense i politiet. Dette vil gi oss en bedre forståelse av utfordringene og hvordan de kan løses.»

Har dokumentasjon
POD har politistillingene og søknader om en tidligere dokumentasjon.

«Organisasjonen har særlige lederskiltninger som inneholder både med ansvar og særlig ansvar, hender lever i organisasjonen»

juristkontakt 9 • 2017

Stillingene skiller seg ikke ut fra øvrige lederstillinger i offentlig forvaltning

I brevet, som er underkrevet av statsministeren, advokaten, Frode Aarum i Politidirektoratet, har POD bedt om at politidirektoratet skal gjennomføre en kartlegging av stillinger med særaldersgrense i politiet. Dette vil gi oss en bedre forståelse av utfordringene og hvordan de kan løses.

Særalder, som reguleres av aldersgrenseloven, er begrunnet med at «Tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på tjenestemennene slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forvarlig til fylte 70, eller «Tjenesten stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, som normalt blir sterkere svekket før fylt 70 år enn det en forsvarlig utføring av tjenesten tilsier», heter det i loven.

Vilka avklaring
Statens pensjonskasse anser det som en viktig oppgave for POD å kartlegge stillinger med særaldersgrense i politiet. Dette vil gi oss en bedre forståelse av utfordringene og hvordan de kan løses.

Særalder, som reguleres av aldersgrenseloven, er begrunnet med at «Tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på tjenestemennene slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forvarlig til fylte 70, eller «Tjenesten stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, som normalt blir sterkere svekket før fylt 70 år enn det en forsvarlig utføring av tjenesten tilsier», heter det i loven.

juristkontakt 9 • 2017

politidistriktene ble bedt om å avvente gjennomføring av lederrekrutteringer i de tilfeller hvor kvalifikasjonskrav og bruk av stillingskode var omtvistet. I det nye brevet heter det:

«Bakgrunnen for dette var Politijuristenes henvendelser til Statens Pensjonskasse (SPK) og Sivilombudsmannen (SOM), hvor det rettes innsigelser mot etatens anvendelse av kvalifikasjonsprinsippet og stillingskodebruk ved kunngjøring og ansettelse. For å håndtere problemstillingene på forsvarlig måte har det for Politidirektoratet vært nødvendig å innhente informasjon og få oversikt over praksis i hele etaten», skriver POD som viser til at

henvendelsen fra SPK vil bli besvart fra Politidirektoratet så snart POD har gjennomgått dokumentasjonen oversendt fra de ulike politidistriktene og særorganene.

I brevet gir POD klarsignal til å ansette, men presiserer:

«Det tilligger den enkelte driftsenhet å gjennomføre rekrutteringsprosesser. Nærmeste leder har ansvaret for gjennomføring av den enkelte prosess, mens lokal HR har det faglige ansvaret for rekruttering i politiet. Ledere og HR bør samarbeide tett i rekrutteringsprosessene for å sikre at den best kvalifiserte søkeren ansettes. Politidirektoratet forutsetter at alle som jobber med rekruttering – enten som leder eller i en annen rolle – er godt kjent med etatens rekrutteringsveileder og øvrig relevant regelverk».

Det bemerkes at arbeidsgiver har ansvaret for en korrekt vurdering av

aldersgrenseloven og bruken av stillingskoder.

Ansettelse under ansvar

Politidistriktene kan dermed begynne å ansette i de aktuelle lederstillinger hvor aldersgrenseproblematikk kan være aktuelt, men på eget ansvar:

«Hensikten med dette brevet er å gi etaten et grunnlag og klarsignal for å gjenoppta de rekrutteringsprosesser som eventuelt er satt på vent, heter det i brevet, som fortsetter:

«Politidirektoratet er av den oppfatning at lederstillinger ikke omfattes av bestemmelsen i aldersgrenseloven § 2b. Der lederstillingen i vesentlig grad består av å delta i det operative politiarbeidet, kan stillingen likevel oppfylle vilkåret i loven. Hvorvidt en lederstilling skal kunnngjøres i en stillingskode med særaldersgrense skal vurderes av arbeidsgiver, og jobbanalysen vil være

et godt vurderingsgrunnlag. Det bemerkes at arbeidsgiver har ansvaret for en korrekt vurdering av aldersgrenseloven og bruken av stillingskoder. Som vi tidligere har presisert, er problemer med å rekruttere ikke et saklig argument for å plassere en stilling i kode med særaldersgrense. Det samme gjelder argumentet om at det ikke finnes annen relevant politikode for stillingen.»

PODs brev gjør det også klart at eventuelle klager må håndteres lokalt.

«Dersom driftsenheter i fremtiden blir innklaget til SOM for brudd på kvalifikasjonsprinsippet eller aldersgrenseloven, er den enkelte driftsenhet part i saken. Vi ber imidlertid om at Politidirektoratet blir underrettet om eventuelle klager så snart de skulle foreligge.»

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Nasjonalforeningen for folkehelsen har som mål å bekjempe hjerte- og karsykdommer og demens.

Testamentarisk gave til hjerteforskningen!

Nasjonalforeningen for folkehelsen er den største humanitære bidragsyteren til norsk hjerteforskning. Vårt arbeid finansieres med innsamlede midler.

Hjerte- og karsykdommer er årsak til flest dødsfall i Norge. Hver dag dør 47 mennesker på grunn av hjerte- og karsykdommer.

Dagens behandling er resultatet av tidligere forskning. En testamentarisk gave går direkte til hjerteforskningen og er en investering for framtidige generasjoner. Gaven er fritatt for arveavgift og kommer derfor i sin helhet forskningen til gode.

Postboks 7139 Majorstuen, 0307 Oslo Tlf: 23 12 00 00 Faks: 23 12 00 01 www.nasjonalforeningen.no

A photograph of a winter landscape. In the foreground, a snow-covered river flows through a field of dry, brown grass. In the middle ground, there are several houses with snow on their roofs. In the background, there are snow-covered hills and a forest of bare trees. The sky is dark and overcast.

Prinsippsak om ansvar for naturskader

Helge og Unni Tove opplevde to 200-års flommer på to år

I hvilken grad skal kommuner som gir byggetillatelse i flomutsatte områder ha erstatningsansvar overfor boligeiere som får sitt hus ødelagt i flom? Dette prinsipielt viktige spørsmålet skal nå besvares i høyere rettsinstanser etter at en kommune ble frifunnet for slikt ansvar i første instans.

Tekst og foto: Tore Letvik

Dommen i Nord-Gudbrandsdal tingrett falt nylig etter at domstolen behandlet en erstatningssak i kjølvannet av flomkatastrofen i Kvam i Nord-Fron kommune i 2013. Dommen er anket av forsikringsselskapet Gjensidige.

Juristkontakt har møtt ekteparet som utrolig nok opplevde å miste sitt hjem to ganger i to såkalte 200-års flommer i løpet av to år.

– At vi opplevde én 200-års flom i 2011 og mistet hjemmet vårt i den var nå en sak, og ille nok. Men at vi allerede i 2013 skulle oppleve en ny 200-års flom og miste det nye huset vi bygde? Det ble litt vel mye. Jeg må innrømme at jeg så litt svart på tilværelsen da, sier Helge Hansen til Juristkontakt når vi besøker ham og kona Unni Tove Hansen i deres nye hus i sentrum av Kvam i Nord-Fron kommune i Gudbrandsdalen.

De bor nå i et område som skal være helt flomsikkert.

– Vi får bare stole på at det er slik selv om vi har erfart hvilke ufattelige krefter som finnes i naturen, sier de.

To staute gudbrandsdøler som til tross for skremmende og utfordrende opplevelser ikke har en tanke om gi opp bygda til fordel for urbane strøk med færre utfordringer fra naturkreftene.

– Vi har en flott natur. Vi kommer ikke til å flytte. Det er her vi trives og hører hjemme, sier de.

Mens de fleste av oss andre sjokkert kunne følge dramaet foran tv-skjermene var naturtragedien en smertefull realitet for Helge og Unni Tove Hansen. Det var deres hjem og eiendeler som ble rasert i de frådende vannmassene. Første gangen var det barndomshjemmet til deres tre barn, og dermed også utgangspunktet for mange gode minner, som gikk tapt i flommassene. Det var i juni måned i 2011. Nærmest fra en dag til en annen sto de på bar bakke, uten eget tak over hodet.

Vi har erfart hvilke ufattelige krefter som finnes i naturen

– Det er vanskelig å beskrive hvordan det føles å miste et hjem hvor barna dine har vokst opp, et sted hvor du har lagt ned det meste av din innsats i form av arbeid på huset, beplantning og engasjement og hvor du har lagt dine planer for alderdommen. Det var der vi skulle bo og hadde fått det så fint. Alt gikk tapt, sier Helge og Unni Tove og blar i et fotoalbum med fotografier av huset før og under flommen.

De hadde bygd mesteparten av huset selv, sammen med hennes far som gikk bort for noen år siden. Det

første huset sto ferdig i 1978. De fikk over 30 år sammen der.

Måtte rives

Da flomvannet trakk seg vekk etter den første flommen kunne skadene inspiseres. I kjelleren hadde flomvann herjet med full styrke.

– Vi hadde store, tunge og fine møbler som vi hadde arvet. Flommen forvandlet dem om til pinneved, filler og trevler. De som skulle vurdere skadene pekte opp og sa at vi hadde betonggulv i første etasje. Men jeg måtte fortelle at det var tregulv. Flomvannet hadde herjet så mye i kjelleren at taket var helt grått av leire og jord og så ut som betong. Det var godt vi ikke hadde våre tre barn på besøk. Hadde noen vært i kjelleren ville det kunne gått ordentlig galt, sier Helge.

Ekteparet roser sitt forsikringsselskap, Gjensidige, for måten de har blitt behandlet på.

– Vi fikk erstatning nok til å bygge et nytt hus på samme tomt etter at masser var fylt på og eiendommen og grunnen var hevet igjen, sier Helge og Unni Tove.

Når vi spør hva som var det største tapet etter at det første hjemmet deres ble tatt av flom, blir de først stille. Så kommer det.

– Videopptakene fra da barna våre var små. Blant annet herlige filmbiter fra at de badet og lekte i elva. Video-

I 2011 raserte flommen familien Hansens første hus. (Foto: Privat)

I 2013 ble det andre huset, bygget på samme sted, tatt av flommen. (Foto: Privat)

Advokat Merete Anita Utgård i Gjensidige har anket dommen fra Nord-Gudbrandsdal tingrett. (Foto: Gjensidige)

pptakene befant seg i kjelleren, og vi hadde fått kopier de over på dvd. Tanken var å sende kopi til barn og barnebarn. Men det rakk vi aldri, sier de to.

Huset var så ødelagt at takstmenene konkluderte med alt måtte rives og fjernet. De fikk erstatning av Gjensidige og fikk satt opp det nye huset på samme tomt.

– Der rakk vi å bo i 11 måneder før det var i gang igjen. I mai 2013 gravde flommen vekk massene under huset, og på et tidspunkt sto vannet midt opp på vinduene. Det var et under at de ikke gikk i stykker, og at det etterpå bare var 10-20 centimeter på gulvet inne. Grunnen under huset var imidlertid nesten helt borte. Vi var sjokkerte, og den optimismen vi hadde klart å bygge opp igjen etter at første huset gikk føyen, raste, sier de to som etter begge flommene måtte bo i leid bolig.

Første gangen i Kvam og, etter flom nummer to, i Vinstra. De har ikke noe vondt å si om Nord-Fron kommunes behandling av dem.

– Vi har fått god behandling hele veien. Men generelt sett tenker jeg at offentlige myndigheter rundt om i landet burde være mer forsiktig med å tillate bygging i områder som kan være i risikozonen. Det er nå min mening etter det vi har opplevd, sier Helge Hansen.

Det vil bety at kommunene bare skyver problemene foran seg

Byggetillatelse

Og det er byggetillatelsen som kommunen ga som er gjenstand for rettstvisten. Gjensidige rettet et regresskrav mot Nord-Fron kommune og kommunens ansvarsforsikringsselskap og stevnet kommunen etter at hus nummer to ble tatt av flom i 2013.

Kommunen hadde gitt tillatelse til å bygge på samme tomt. I retten prosederte Gjensidige blant annet på at kommunen burde ha foretatt en nærmere vurdering av flomfaren, og innhentet en sakkyndig uttalelse før tillatelse til gjenoppbygging ble gitt. I dommen i Nord-Gudbrandsdal tingrett går det frem at en flomberegning foretatt i oktober 2011 viste at flommen i pinsen i 2011 utgjorde en 200 års flom i Veikleåa, som er vassdraget hvor flommen oppsto og som fylte elven Storåa ved siden av ekteparets hus.

Nord-Fron kommune bestrider at vilkårene for erstatning er til stede og prosederte på at verken ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng var oppfylt. Både betingelseslæren og kravet til adekvat og påregnelig årsakssammenheng tilsier at kommunen skal frifinnes, fremholdt prosessfullmektige for Nord-Fron kommune og Klp forsikring, advokat Espen Reidar Ostling.

Sentralt i spørsmålet om kommunens ansvar var også om hvorvidt til- ►

strekkelige sikringstiltak mot en ny flom var iverksatt da ny byggetillatelse ble gitt. I tingrettens dom heter det blant annet:

«Retten legger etter bevisføringen til grunn at sikringstiltak var i iverksatt, og ville være ferdigstilt før neste vårflo. Ingen forutså en ny lignende hendelse. Hverken tiltakshaver eller kommunen hadde eller burde ha kunnskap om flomfaren høsten 2011. Aktsomhetsvurderingen skal knytte seg til det tidspunktet vedtaket ble fattet, dvs. oktober 2011. Vurderingen må sees i lys av at flommen i 2013 viste seg å ha et helt annet forløp enn flommen i 2011. Vannet var pulserende, og etter bevisførselen er det mye som tyder på at flommen delvis oversteget volumet i en 200-års flom. (...) Kommunens handlemåte må imidlertid vurderes ut fra den tilgjengelige kunnskap og de erfaringene man hadde i oktober 2011, og ikke de erfaringene man gjorde seg etter flommen i 2013. Retten er etter dette kommet til at det ikke er sannsynliggjort at ansatte i Nord-Fron kommune har utvist ansvarsbetingende uaktsomhet i forbindelse med behandlingen av byggesøknaden fra Helge Hansen. Kommunen og kommunens ansvarsforsikringsselskap frifinnes», står det i dommen.

– Bekymret

15. november ble det klart at Gjensidige tapte flomskadesaken mot kommunen. Gjensidige ble også dømt til å betale saksomkostninger på 535.000 kroner til Nord-Fron kommune og KLP Skadeforsikring AS, men anker. Kommunene må ta ansvaret når de har tillatt bygging i flomutsatte områder mener Gjensidige.

– Vi kan ikke la dommen bli stående uimotsagt, fordi det vil bety at kommunene bare skyver problemene foran seg og over på den enkelte huseier. Skulle denne dommen bli stående, frykter vi at det kan bidra til mindre oppmerksomhet om skadeforebygging i kommunene, sier forsikringsselskapets prosessfullmektige, advokat Merete Anita Utgård.

– Det er vanskelig å beskrive hvordan det føles å miste et hjem hvor barna dine har vokst opp, sier Helge og Unni Tove Hansen.

– Gjensidige er i likhet med resten av forsikringsbransjen bekymret for at det bygges i flomutsatte områder. Denne dommen ivaretar ikke dette problemet, sier Utgård.

Saken kan, når den en gang blir rettskraftig, bli prinsipiell, og kommune-Norge og forsikringsbransjen har derfor fulgt saken med stor interesse.

Ingen forutså en ny lignende hendelse

Deler av naturskadeforsikringsordningen skal evalueres

Regjeringen satte den 17. november ned et lovutvalg som skal evaluere deler av naturskadeforsikringsordningen. Utvalget ledes av professor emeritus Hans Jacob Bull.

Tekst: Tore Letvik

Den private naturskadeforsikringsordningen er innrettet slik at den som kjøper brannforsikring i Norge automatisk også er forsikret mot naturskade.

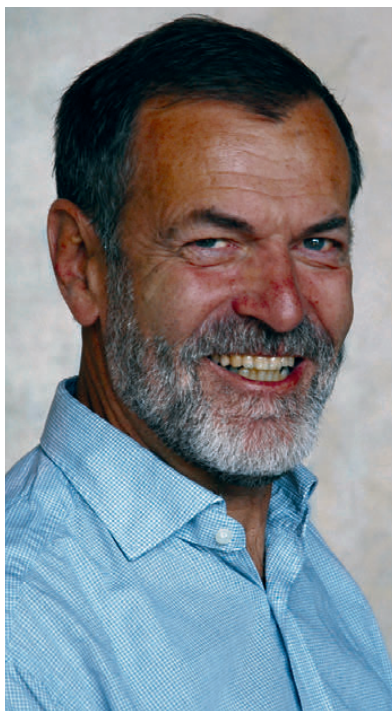
Justisdepartementet skriver i en pressemelding at «Naturskadeforsikringsordningen har vist seg å fungere godt overfor allmennheten og forsikringstakerne, og den sikrer en god krisereberedskap ved naturskader.»

– Det er likevel ønskelig å evaluere enkelte sider av ordningen med sikte på å kartlegge om den fungerer hensiktsmessig, sier justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen (FrP).

Forsikringsselskaper som plikter å erstatte naturskade, skal være medlemmer i en felles naturskadepool. Naturskadepoolen er kontaktledd mellom forsikringsselskapene og den statlige erstatningsordningen for naturskade ved Landbruksdirektoratet, og skal utlikne naturskadeerstatningen mellom selskapene. De elementene i Naturskadeforsikringsordningen som nå skal utredes gjelder Norsk Naturskadepools virksomhet.

Utvalget skal evaluere deler av naturskadeforsikringsordningen. Hovedsiktet med evalueringen er å kartlegge om naturskadeforsikringsordningen fungerer på en hensiktsmessig måte.

I beskrivelsen av mandater heter det følgende:

Hans Jacob Bull. (Foto: UiO)

«Utvalget skal ved kartleggingen se hen til behovene til forsikringsnæringen (store og små, nye og gamle forsikringsselskaper), forsikringstakersiden og behovet for tilstrekkelige risikoavsetninger til naturskade. I evalueringen skal det tas høyde for fremtidig økende risiko for naturskader. De elementene i naturskadeforsikringsordningen som skal utredes, gjelder Norsk Naturskadepools virksomhet, herunder dens virkninger for konkurransen i markedet. Utvalget besærlig om å se nærmere på reguleringen av Norsk Naturskadepools premiefastsetting, utlikningsmekanismene mellom forsikringsselskapene, samt avsetninger til forsikringsselskapenes naturskadekapital og hvem avkastningen av naturskadekapitalen bør tilfalle i fremtiden. I tillegg skal utvalget foreta en helhetlig evaluering av Norsk Naturskadepools organisering og styr-

ingsforhold og forhold til allmennheten (åpenhet, innsyn og kontroll).

Utvalget skal ved evalueringen ta utgangspunkt i naturskadeforsikringsloven og den gjeldende instruksen for Norsk Naturskadepool. Evalueringen skal også bygge på oppdatert informasjon og erfaringer fra store og små, nye og gamle forsikringsselskaper, og fra representanter for kundesiden. Som ledd i evalueringen bør utvalget utrede behovet for endringer i naturskadeforsikringsordningen, og herunder eventuelt foreslå lov- eller forskriftsendringer.

Det vil ligge utenfor mandatet å evaluere eller foreslå endringer i de grunnleggende prinsippene naturskadeforsikringsordningen bygger på, slik som prinsippet om samme premie uansett hvor i landet man bor (solidaritetsprinsippet), og reguleringer av hva som kan kreves erstattet etter naturskadeforsikringen.

Departementet kan supplere og presisere mandatet dersom det anses hensiktsmessig.

Utvalget skal redegjøre for økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser av sine forslag i samsvar med utredningsinstruksen. Lovforslaget skal utarbeides i henhold til Veilederen Lovteknikk og lovforberedelse (2000). Utvalget skal avgi sin utredning innen 31. desember 2018.»

I tillegg til Hans Jacob Bull består lovutvalget av følgende medlemmer: spesialrådgiver Morten Hønsen, direktør Hege Hodnesdal (Finans Norge), advokat Olav Johansen, avdelingsdirektør Kristin Diserud Mildal (Næringslivets Hovedorganisasjon) og seniorrådgiver Marit Lunde.

Riksadvokaten understreket betydningen av ungdomsstraff

– Et tiltak i rett tid

Bruken av ungdomsstraff som reaksjon for å gi unge sjansen til å styre unna en lang og hard kriminell løpebane er viktig i en tid hvor det ellers er høyt fokus på strenge straffer, mener riksadvokat Tor-Aksel Busch.

Tekst: Tore Letvik

Dette kom frem da riksadvokaten nylig snakket til deltakerne på Justisdepartementets erfaringskonferanse om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Konfliktrådets nettside, konflikttraadet.no, gjengir riksadvokatens positivt ladede innlegg om bruken av ungdomsstraff på konferansen, men skriver at Busch er bekymret for konsekvensene dersom ungdomsstraff ikke skulle vise seg å gi den virkningen man håper på.

– Vi har sett en dramatisk endring av straffenvået i Norge de siste ti årene. Mens en full ungdom som forgrep seg på ei full jente fikk 120 dagers fengsel for få år siden, så vil den samme handlingen gi fire års fengsel om kort tid. Innføringen av ungdomsstraffen har nærmest vært en forutsetning for at vi kunne komme med de nødvendige straffeskjerpelsene, sa Tor-Aksel Busch på erfaringskonferansen.

I sitt innlegg til de om lag 220 deltakere fra blant annet kriminalomsorg, barnevern, politi og konfliktråd tok riksadvokaten for seg utviklingen i Norge de siste årene. Han mente vi har fått et kaldere samfunn der vi fokuserer mer på straff enn vi ser gjerningspersonen. Og at det i det bildet

er viktig å ha en type reaksjon som gir ungdom bistand slik at de gis reelle muligheter til å endre kurs.

Advarte mot symbolpolitikk

På Konfliktrådets hjemmeside heter det videre: «Men samtidig som hans kontor har jobbet for å heve straffenvået for enkelte kriminelle handlinger, advarte han politikerne mot det han karakteriserte som «symbolpolitikk» og viste til forslagene om å heve den strengeste straffen i Norge fra 21 til 30 år – og landssvik fra 30 til 40 år. I forkant av slike forslag, mente han det måtte til en grundig vurdering av resultatet av et allerede hevet straffenvå, og hilste velkommen at Nordlandsforskning alt er satt i gang med å evaluere de nye ungdomstraksjonene til tross for at de bare har vært iverksatt i drøye tre år.»

Busch siterte fra underveisrapporten fra forskerne om ungdommer som gjennom ungdomsstormøte møter alt fra fornærmede til offentlige instanser, krav i ungdomsplanen som må oppfylles – og oppfølgingsteamet som følger ungdommene tett gjennom måneder og år. Ingen kan være uenig i dette opplegget, sa Busch – men hadde like-

vel en advarende finger til dem i salen som jobber tverrfaglig for å få det til. I vår verden med utfordringer på teknologi, terror, økonomi og annet står mye på spill.

– Resultatene med ungdomsstraff og oppfølging må være så gode – at vi ikke har råd til å la være. Hvis ikke er jeg redd andre reaksjoner vil trenge seg fram. Det arbeidet dere gjør er så viktig. For meg er ungdomsstraff og ungdomsoppfølging et viktig og riktig tiltak – og det er et tiltak i rett tid, sa riksadvokat Tor-Aksel Busch fra talerstolen.

Samarbeid

Konferansen som hadde «Gjenopprettende prosesser og tverretattlig samarbeid» som tema, ble åpnet av statssekretær Vidar Brein-Karlsen og direktør for konfliktrådet, Lise Sannerud. Det er konfliktrådet som forvalter straffereaksjonene for ungdom og Sannerud sa i sin åpningstale til deltakerne at for å nå målet om rehabilitering av unge lovbryttere, er vi alle avhengig av hverandres kompetanse. Gjennom samarbeid er det større sjanse for å finne den rette reaksjonen og skreddersy den ungdomsplanen som gi mestringsfølelse og motvirke ny kriminalitet. Hun viste til 16 år gamle Flint fra Rogaland som nettopp er ferdig med sin ungdomsoppfølging.

– I alt ni instanser var med i ungdomsstormøte til Flint – blant annet politi, buffetat, Alternativ til vold, barnevernstjenesten og andre. Da snakker vi samarbeid og felles ansvar! Og det var samarbeidet som gjorde sitt til at Flint i dag lever et helt annet liv enn han gjorde for et år siden. Skole og «bilmekking» er hans fokus i dag – ikke rus, vold og trusler, sa Lise Sannerud.

Juristforbundet skal samarbeide med russisk universitet

F.v. dekan ved juridisk fakultet Nadezhda Kraynova, generalsekretær i Juristforbundet Magne Skram Hegerberg og viserektor Dmitry V. Vasilenko ble enig om å samarbeide i saker av felles interesse under et møte i St. Petersburg i november.

Juristforbundet og universitetet i St. Petersburg skal utveksle relevant informasjon og fremme samarbeid av felles interesse.

Tekst og foto: Ole-Martin Gangnes

En avtale om samarbeid ble inngått da en gruppe fra Juristforbundet i november besøkte statsuniversitetet for økonomi i St. Petersburg i Russland (Saint-Petersburg State University of Economics) – der et juridisk fakultet inngår. Juristforbundets generalsekretær Magne Skram Hegerberg og advokater fra Juristforbundets advokatkontor møtte studenter og lærekrefter ved universitetet, orienterte om Norges

Juristforbund og hvordan jurister i Norge er organisert – og hadde en gjennomgang av det norske rettssystemet – før samarbeidsavtalen ble signert.

Ifølge avtalen skal det i saker av felles interesse utveksles og deles relevant informasjon – og det skal søkes kontakt og samarbeid mellom relevante institusjoner i landene.

– Vi ønsker et fruktbart samarbeid. Vi er interessert i partnerskap og samarbeid og vi ønsker jurister i nettverket vårt, sa Dmitry V. Vasilenko, viserektor for internasjonale relasjoner ved universitetet.

Nikolai R. Toivonen, viserektor for strategisk utvikling, fortalte at universitetet oppfordrer studentene til å få internasjonal erfaring.

– Nasjonal identitet er viktig, men der er også internasjonal erfaring, sa han.

Dekan ved juridisk fakultet Nadezhda Kraynova, generalsekretær Magne Skram Hegerberg og Nikolai R. Toivonen, viserektor for strategisk utvikling.

Folkets lover

Engelske oversettelser av lover og forskrifter har vært lite tilgjengelig for allmenheten. Lovdata har nå publisert ti oversettelser av norske lover på lovdata.no, og flere oversettelser er på vei. De oversatte tekstene er uoffisielle. Norsk versjon av regelverket vil alltid ha forrang.

Da Lovdata fikk Rettssikkerhetsprisen i fjor, var stiftelsen raskt ute med å fortelle at de ville bruke prispengene på å publisere oversatte lover og forskrifter. Dette hadde stått på ønskelisten lenge, og nå finnes altså hele ti lover i engelsk versjon på Lovdatas åpne nettsider.

Vi i Juristforbundet gledet oss stort over at den uavhengige juryen valgte Lovdata som prisvinner, og det gleder oss like mye at stiftelsen

bruker prisen på å gjøre norske lover mer tilgjengelige. Dette er helt i tråd med Juristforbundets grunnleggende syn.

Juristforbundets prinsippprogram sier det helt klart: «Lovgivningen skal være tydelig og tilgjengelig». Dette betyr at innbyggerne i landet må ha tilgang til og kunne forstå lover og regelverk for å kjenne sine rettigheter og plikter.

Dette er grunnleggende for innbyggernes rettssikkerhet og rettsstatens forankring. Vi må ikke glemme at lovene tilhører hele folket – ikke juristene, lovgiverne eller andre myndigheter. Først når alle innbyggerne har et visst eieforhold til lov- og regelverk, kan vi snakke om en reell rettsstat.

Det er mange her i landet som ikke kan lese en lovtekst på norsk. Dessuten har vi et omfattende internasjonalt samarbeid i både offentlig og privat sektor, med behov for å informere om norsk lovgivning. Nettopp derfor er det så verdifullt at norske lover kommer i engelsk utgave.

Men også lover i norsk tekst kan være vanskelig tilgjengelige, selv for dem med norsk som morsmål. Tradisjonelt har lovene vært utformet med et juridisk fagspråk som vi jurister finner tydelig og klart, men som ikke alltid oppfattes slik av andre. Dette kan svekke både forankringen av og respekten for lovene i folket.

Derfor har Juristforbundet støttet prosjektet «Klart lovspråk», under ledelse av Direktoratet for forvaltning og IKT, helt fra starten i 2011. Vi var bl.a. medarrangør av en større konferanse med klart lovspråk som tema. Også dette tiltaket er helt i tråd med vårt syn.

Vi har gledet oss over at Kommunal- og moderniseringsdepartementet innenfor prosjektet for et par år siden tok initiativ til å kartlegge hvordan lovene forstås. I fjor inngikk det samme departementet en avtale med Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo om et undervisningsopplegg for jusstudentene, der de skal trenes i å skrive et godt og klart språk.

Historisk har juristene «eid» lovene og hatt enerett på å tolke og forvalte dem. I Juristforbundet mener vi at juristenes rolle i dag er og skal være en helt annen. Lovene tilhører folket. Juristene skal veilede og rettlede innbyggerne i lovene, både rettigheter og plikter.

På denne måten blir juristen en medspiller, ikke en motpart eller en forfølger.

*Curt A. Lier,
president i Juristforbundet*

Ut av syne, ut av sinn

I løpet av 2016 ble totalt 6.608 personer innsatt på ubetinget fengselsdom i norske fengsler. Jussbuss er enig i at samfunnet må reagere når det blir begått lovbrudd. Vi mener imidlertid at bruk av elektronisk kontroll i mange tilfeller er en bedre løsning enn fengsling.

Fengselsstraff er belastende

Frihetsberøvelse ved fengsling er den strengeste straffereaksjonen i Norge. Jussbuss besøker ukentlig fengsler på Østlandet. Flere av de innsatte vi møter forteller om en rekke utfordringer tilknyttet frihetsberøvelsen. Mange beskriver mangelen på autonomi som et av hovedproblemene med å sitte i fengsel. Innenfor murene får man erstattet navnet sitt med et innsattnummer. Man mister kontakt med kollegaer, venner og familie, til fordel for andre lovbrutere.

Forskning mange tiår tilbake i tid, viser at fengsel for mange snarere kan virke som en forbryterskole enn en rehabiliterende institusjon. Flere fengsler har ikke tilstrekkelige midler til å ivareta de innsattes aktivitetstilbud, noe som medfører hyppigere innlåsing og et begrenset innhold i soningen. Det er paradoksalt nok under disse omstendighetene samfunnet forventer at man skal kunne rehabiliteres.

Hvilke alternativer finnes?

Det finnes alternative former for straffegjennomføring som kan oppleves mindre skadelig og mer rehabiliterende enn fengsel. Soning med elektronisk kontroll er et særlig godt alternativ. I 2016 var det 3.294 personer som fikk iverksatt soning med elektronisk kontroll. Sammenholdt med de 6.608 ubetingede fengselsdommene, ser vi at utvidelsespotensialet er stort.

Louise Sandaker Hannon

Utvid adgangen til bruk av elektronisk kontroll

I dag kan straffedømte sone med elektronisk kontroll maksimalt i fire måneder; enten hvis man er dømt til ubetinget fengsel i inntil fire måneder (helgjennomføring), eller hvis man har inntil fire måneder igjen av en lengre fengselsstraff (delgjennomføring).

Regjeringen foreslo tidligere i høst å utvide adgangen til å sone med fotlenke til seks måneder. Jussbuss er positiv til forslaget, som er helt ukontroversielt i nordisk sammenheng.

Sverige utvidet fotlenkeadgangen til å gjelde i inntil seks måneder allerede i 2005. I Finland har man kunnet sone seks måneder med fotlenke siden 2006, og i Danmark siden 2010. Norge kommer halsende etter, og Jussbuss ønsker derfor at politikerne skal prioritere utvidelse av ordningen i løpet av 2018.

Vista Analyse publiserte i 2016 rapporten «Evaluerings av soning med fotlenke». Det fremgår klart at bruk av elektronisk kontroll blant annet bidrar til å hindre kødannelse (i tider med soningskø), øke kvaliteten i soningen,

og redusere faren for tilbakefall. En utvidelse av adgangen til bruk av elektronisk kontroll vil i tillegg være samfunnsøkonomisk lønnsomt, siden den straffedømte kan arbeide og betale skatt på linje med andre borgere. Samtidig er soneren underlagt streng kontroll, slik at det oppleves som en krevende straff.

Det er klart at fotlenkesoning ikke vil egne seg for alle, men det er viktig å påpeke at det er realistisk for mange. Tall fra SSB og Vista Analyse viser at de fleste domfelte i Norge sone en kortere dom enn seks måneder. Veldig mange innsatte er derfor høyst aktuelle kandidater.

Behov for kursendring

Det er på høy tid at Norge åpner øynene og ser hen til den vellykkede utvidelsen i de andre nordiske landene. Det er tale om en alternativ straffegjennomføring som koster samfunnet ca. en fjerdedel av hva en fengselsplass koster.

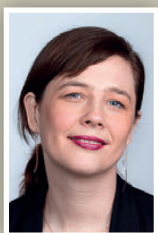
Utvidelsen vil videre bidra til en lavere tilbakefallsrate, og vi kan derfor i større grad sies å nærme oss målet om en straff som virker rehabiliterende. At uskyldige familiemedlemmer og barn i mindre grad rammes, er nok et argument som taler for utvidelse av ordningen.

Menneskene som fengsles skal ut i samfunnet i fremtiden, og vi må ta ansvar ved å tilrettelegge for at flere kan gjennomføre straffen med fotlenke. Justisministeren handler mer ut fra tankegangen «ut av syne, ut av sinn», ved blant annet å sende straffedømte helt til Norgerhaven i Nederland for å sone. Økt bruk av elektronisk kontroll vil ivareta straffens formål på en bedre måte, uten å øke soningskøen igjen.

Louise Sandaker Hannon, Jussbuss

Ragnhild Bø Raugland,
advokat

Annette Narverud,
seniorrådgiver

Råd og bistand fra Juristforbundet

Juristforbundet tilbyr sine medlemmer juridisk rådgivning og bistand innenfor arbeidsrettslige spørsmål. Kommer du som medlem i en vanskelig situasjon på arbeidsplassen, er det bare å kontakte Juristforbundets advokater.

Kontakt

Sentralbord: 40 00 24 25
advokat@juristforbundet.no

Den vanskelige tilliten

Tillit dukker opp som en sentral faktor når det blåser på toppene. Og tillit – det er enkelt å si, men vanskelig å forklare.

I sin enkle form dreier tillit i arbeidsforholdet seg om å kunne stole på sine medarbeidere eller kolleger, at de opptre redelig og ærlig. En kjent frase er at det tar år å bygge tillit, men kun noen minutter å bryte den ned. Vi skal i artikkelen her gjøre noen refleksjoner rundt tillit i et arbeidsforhold.

Tillit i relasjoner

Tillit er et viktig fundament i den arbeidsrettslige relasjonen. Den ligger der som en forutsetning og et fundament for den avtalen som er inngått. Til sammenligning vil dette også være tilfellet i flere andre relasjoner, som for eksempel ekteskap, vennskap, politiske partier eller samarbeidspartnere.

Arbeidsavtalen som det rettslige fundament

Kravet til tillit fremkommer ikke i skriftlig eller uttalt form. Dette kommer gjerne overraskende på den som blir konfrontert med det, ikke minst for jurister. Graden av tillit vil variere avhengig av stilling. Jo høyere innplassert en stilling er, jo høyere er kravet til tillit, med tilsvarende mindre slingringsmonn om grunnlaget bortfaller. Ledere kan risikere å måtte gå under henvisning til manglende tillit, uten at tillitsbruddet eller selve grunnlaget anses som vesentlig eller særlig graverende. Type stillingsprofesjon vil også ha betydning. Prester, lærere, leger og jurister er yrkesgrupper som nevnes i denne sammenheng. Her i Juristforbundet har vi erfart at jurister og advokater har en særskilt rolle når tillitsforhold diskuteres.

Tillit i arbeidsrettslige sammenhenger

Tillit etableres og bygges over tid gjennom den daglige arbeidsinnsatsen. Dette kan være ved jevnt og stabilt oppmøte, evne til å lytte,

overholdelse av frister, å være en positiv bidragsyter i et arbeidsmiljø, og ikke minst, være lojal og stabil. Kan en arbeidstakeren vise til jevne leveranser, jf. punktene ovenfor, etableres en plattform som tilliten hviler på. Denne igjen vil gi rom for og mulighet til å reise motforestillinger og på saklig måte drøfte faglige problemstillinger.

Vi vil nevne varslings som et særskilt tema som illustrerer de arbeidsrettslige utfordringene ved tillit. Det spesielle med varslings er at det gir en lovhjemlet adgang til å reagere på arbeidsgivers negative handlinger. Vilkåret er at varselet må være forsvarlig, både når det gjelder grunnlaget og når det gjelder fremgangsmåten. Samtidig er det lovfestet et forbud mot gjengjeldelse. Det lovbestemmelsen derimot ikke klarer å fange opp, er arbeidsgivers følelsesmessige reaksjoner. Dette må varsler, ledelse og lovgiver ta høyde for, ved at de må jobbe for å synliggjøre hvordan opplevelsen av tillitsbrudd skal håndteres i varslingsproblematikken.

Tillitsbrudd

Som nevnt innledningsvis, skal det lite til for å bryte ned tillit. Stikkord her er illojalitet, usakligheter eller ulovligheter. Dette kan være i form av utbrudd på arbeidsplassen, i sosiale medier som Facebook eller Twitter, i møter med eksterne, i kronikker eller lignende. Det kan også være ved ens opptreden som for eksempel uregelmessig fravær eller manglende faglige leveranser. Dette utfordrer samarbeidsforholdet. Tillitsbrudd er ikke en klart definert juridisk grense. Det består vel så mye av en følelsesmessig side, som kan være knyttet til grunnleggende urettmessighet eller urettferdighet. Likevel kan ikke ethvert brudd kvalifiseres som et tillitsbrudd. Det må foreligge et saklig grunnlag. Videre bør arbeidsgiver kunne forklare bakgrunnen for tillitsbruddet. Arbeidsgiver bør også gi arbeidstakeren mulighet for å drøfte problemstillingen, samt legge til rette for oppfølgende tiltak og veiledning.

Noen råd avslutningsvis

Det skjønnsmessige spillerommet for tillitsbrudd kan være lite. Som arbeidstaker må en derfor være aktsom og varsom med hvordan man opptrer. Det er normalt et godt råd å ikke fortelle

arbeidsgiveren sin at en ikke har tillit til han eller henne. Man bør heller ikke fortelle at man synes virksomheten fremstår så negativt at man har vurdert å avslutte arbeidsforholdet. Og skulle man være så uheldig å si ting som faller

uheldig ut, er det et godt råd å beklage det og innrette seg deretter.

Skulle du få problemer, vil Juristforbundets Advokatkontor kunne bistå deg i dialogen med arbeidsgiver

Hva kan Juristforbundet hjelpe deg med når du er ny i arbeidslivet?

Arbeidslivet kan virke fjernt i studietiden, og mange studenter er ikke orienterte om hva de kan forvente seg etter endte studier. Når dagen endelig er der og du skal finne din første jobb, kan det være flere spørsmål som melder seg.

Hva kan jeg forvente i lønn? Har jeg mulighet til å forhandle lønn i min første jobb? Hva bør arbeidskontrakten min inneholde? Vi i Juristforbundets sekretariat har svaret på mange av disse spørsmålene. Som medlem kan du søke råd hos oss.

Gjennomgang av arbeidsavtale

Juristforbundets advokatkontor er eksperter på arbeidsrett og juristenes arbeidsliv. Når du har fått tilbud om din første jobb eller blitt tilbudt en ny arbeidsavtale, kan advokatkontoret gjennomgå arbeidsavtalen din og gi deg en tilbakemelding i løpet av 24 timer. Advokatkontoret vil gå gjennom kontrakten og forklare deg hva og hvilken betydning de enkelte punktene har for deg. Advokatkontoret vil også påpeke eventuelle feil og/eller mangler ved avtalen, og gi deg tips om hva som kan gjøre kontrakten bedre.

Veiledning av lønn

Lønns- og arbeidslivs teamet i Juristforbundet har spesialkompetanse dersom du har spørsmål knyttet til lønn, tariff og forhandlinger innen alle sektorene i arbeidslivet. Hvert år utarbeides en lønnsstatistikk som dekker privat, statlig og kommunal sektor. Sammen med lønnskalkulatoren på forbundets nettsider er dette viktige verktøy for å skaffe seg oversikt over hvilken lønn du kan forvente deg. Har du fått tilbud om din første jobb er det viktig at du vet hva du kan vente deg i lønn, slik at du ikke takker ja til et altfor lavt lønnstilbud. Dette er vanskelig å rette opp senere. Derfor veileder vi deg gjerne hvis du skal i jobbintervju eller lønnsforhandling, hvordan du kan gå frem, hva du kan si og hvordan du kan tenke strategisk.

Karriereutvikling

Juristforbundet har tilbud for studenter og nyutdannede jurister om du ønsker karriereutvikling, personlig rådgivning eller faglig påfyll. Trenger du personlig rådgivning kan du ta kontakt med Juristforbundets egen karriereveileder. Her kan du få råd og innspill om alt fra CV og søknad, til intervju eller fremtidige mål i arbeidslivet.

Nettverksbygging

Som nyutdannet har du kanskje behov for et nettverk for å bli bedre kjent med juristenes arbeidsmarked.

Juristforbundet har tillitsvalgte på de fleste arbeidsplasser i offentlig sektor. I forbindelse med ansettelse kan du som medlem kontakte tillitsvalgte for råd. Tillitsvalgte kan blant annet gi svar på spørsmål om hva som er vanlig lønnsnivå for akkurat den stillingen du har fått tilbud om, hvilke arbeidsforhold og arbeidsoppgaver du kan forvente deg og hvordan det er å jobbe på den arbeidsplassen.

Du kan også bygge nettverk ved å delta på møteplasser for faglig påfyll og politisk debatt over hele landet gjennom Juristforbundets kurs og arrangementer som blir annonsert på våre nettsider. Det samme gjelder også relevant etter- og videreutdanning via Juristenes Utdanningssenter (JUS), hvor du som medlem får rabatt på kursavgiften.

Noen råd på veien

Vi i Juristforbundet anbefaler deg som er på vei ut i arbeidslivet eller er nyutdannet, å søke råd hos sekretariatet hvis du er usikker når det gjelder arbeidskontrakt eller mottatt lønnstilbud. Husk at det er enklere å gjøre noe med dette før du signerer. Etter signering og etter at arbeidsforholdet har startet, kan det være for sent.

Til hvem og hvor du skal henvende deg for spørsmål, kan du lese om på våre nettsider www.juristforbundet.no.

Her finner du både de juridiske fagartiklene og meningsytringer / debatt om jus, politikk og samfunn. Juristkontakt oppfordrer alle lesere til å delta. Enten du ønsker å dele en fagartikkel med andre eller du har en mening å ytre. Både små og store temaer er interessante. Send gjerne med et foto av deg selv. Juristkontakt tar forbehold om at svært lange innlegg må forkortes.

Innlegg sendes med e-post til omg@juristkontakt.no

Bachelorutdanning

Vi må eie bachelorjuristene

■ Av Jon Ole Whist, styremedlem Juristforbundet – Privat

Jeg har to spørsmål til deg, kjære jurist. Er det OK at Juristforbundet har medlemmer som betaler studentkontingent, mens de jobber fulltid? Og er det en ønsket situasjon dersom andre foreninger tar eierskap til begrepet «jurist»?

Vi kan mislike det, men norske utdanningsinstitusjoner tilbyr nå utdanningen bachelor i rettsvitenskap. Som juristprofesjon har vi i realiteten to valg. Vi kan late som ingenting, eller vi kan ta ansvar for profesjonen, og inkludere treåringene i forbundet.

Vet du forskjellen på Psykologforeningen og Psykologiforbundet? Hvis svaret er nei er du ikke alene, og det høres jo besnærende likt ut. Psykologforeningen er vår søsterforening i Akademikerne som organiserer de som har gått embetsstudiet i psykologi, Psykologiforbundet er en faglig organisasjon som organiserer de som har gått andre psykologi-studieløp.

Selv sentrale tillitsvalgte i Juristforbundet omtaler tidvis forbundet som Juristforeningen, på tross av at sistnevnte er studentforeningen ved UiO. Se da for deg den totale forvirring som vil oppstå dersom eksempel-

– Som juristprofesjon har vi i realiteten to valg. Vi kan late som ingenting, eller vi kan ta ansvar for profesjonen, og inkludere treåringene i forbundet, skriver Jon Ole Whist.

vis *Norsk Juristforening* blir stiftet for å organisere bachelor-jurister?

Antallet treåringer er absolutt ikke et problem i dag. Vi organiserer dem som studentmedlemmer, og de fleste ser ut til å ønske å bygge videre til de står med en master i rettsvitenskap.

Vi bør likevel være føre var. Det er ikke nødvendigvis sånn at alle går direkte videre etter bachelorgraden. Noen velger kanskje å jobbe et år, eller mer? Hos vår søsterforening Tekna blir dette betegnet som «å ta en masterpause». Som hos oss betraktes slike medlemmer som studentmedlemmer, og hvis pausen blir for lang, skal medlemskapet opphøre. I følge Juristforbundets vedtekter skjer dette etter 10 år som studentmedlem.

Vedtektene stiller også som vilkår at studiene skal være hovedbeskjeftigelsen for medlemmet. Kort sagt, dersom det «oppdages» at man jobber som bachelor-jurist, vil det i dag ikke være mulig å være medlem av Juristforbundet.

Jeg tror dette bør endres, av to grunner.

Den ene grunnen er rent økonomisk begrunnet, vi trenger flere yrkesaktive medlemmer som betaler full kontingent.

Den andre grunnen knytter seg til eierskapet av «jurist-begrepet». Sier du jurist i dag, tenker alle cand.jur. eller mastergrad i rettsvitenskap. De som har gått et treårig løp, og oppnådd en bachelorgrad, omtales av oss som bachelor-jurister, derigjennom signaliseres det tydelig at dette er noe annet enn «jurist».

Jurist er dog ingen beskyttet tittel i Norge, og slik sett er det full anledning for en eventuell ny organisasjon for treåringer å ikke seg våre klær, og benytte jurist-tittelen for sine medlemmer. Hvis det er et realistisk scenario, er det bedre at vi etablerer eierskap til hele juristprofesjonsfelleskapet, og inkluderer bachelorene i Juristforbundet.

Så vil du kanskje innvende at dette bidrar til å «vanne ut» juristbegrepet, men mitt svar er at utvanningen vil bli større hvis de går et annet sted.

En inkludering av bachelor-jurister i Juristforbundet er likevel ikke helt uten konsekvenser, og det har også en side mot vårt medlemskap i Akademikerne.

Kravet til medlemsforeningene i Akademikerne er i deres vedtekter formulert slik:

«Som medlemmer kan opptas foreninger som primært omfatter yrkesutøvere med mastergrad (hovedfagsnivå) eller tilsvarende utdanning, herunder avsluttende eksamen fra vitenskapelig høyskole.»

Det vil derfor være tilrådelig at en endring koordineres med andre Akademikerforeninger som står overfor tilsvarende utfordringer, herunder Econa, Tekna, Naturviterne og Samfunnsviterne.

Både i Juristforbundet, og i Akademikerne, bør vi hegne om grunntanken at foreningene primært skal ivareta medlemmer som minst har en mastergrad.

Kan da løsningen internt i forbundet være at bachelor-jurister betraktes som studenter når stemmetallene skal gjøres opp?

Og kan en løsning i Akademikerne være at Juristforbundet tar initiativ overfor Akademikerne for å gjøre endringer i Akademikernes vedtekter?

Vi bør jobbe for at Akademikernes foreninger også skal kunne organisere yrkesaktive kandidater med bachelor, forutsatt at rapporteringsrutinene fra Akademikernes medlemsforeninger endres, slik at det fremgår tydelig hvor stor andel av medlemmene som er

hhv studenter, pensjonister og andre ikke-yrkesaktive, yrkesaktive med utdanning under mastergradsnivå og yrkesaktive med utdanning på mastergradsnivå eller høyere.

En forutsetning for endringen bør da være at stemmetall i Akademikernes råd, utvalg og fora kun skal beregnes basert på yrkesaktive med utdanning minst på mastergradsnivå.

Juristforbundet tapte kampen om å bevare cand.jur.-graden. Nå må vi rykke hodet opp av sanden, innse at verden er forandret, og at vi må forandre oss sammen med den.

Juristforbundet kan gå i front for å reformere Akademikerne, og samtidig ivareta den gruppen «halvjurister» som i dag ikke er fullt ut ivaretatt. Det kler oss å løfte denne debatten!

Nobelkomiteen

Brev til Stortingets presidentskap

Offentlig henstilling til Olemic Thommessen, Stortingets president og leder av valgkomiteen.

Presidenten har vår fulle tilslutning til den varslede gjennomgåelse av Stortingets opplegg for valg til Nobelkomiteen. Men det må bli mer enn en teknisk justering. Den nåværende ordning ble innført av Stortinget i 1948. Mange var i debatten den gang, som Carl Joachim Hambro, urolige for at det ville skade fredsprisen om rene partiinteresser skulle få innflytelse på personvalget. Det er på høy tid å vurdere erfaringene. Det er lite forenlig med ønsket om at komiteen skal oppfattes som uavhengig av norsk politikk at den sammensettes ut fra styrkeforholdet i

norsk politikk. Stortingets oppgave er å velge hvem som skal sitte i Nobelkomiteen, men Nobels testament sier ingenting om at Stortinget primært må eller bør velge politikere eller personer med partipolitisk tilknytning til komiteen.

Vi har tidligere (jf. brev av 26.10.2017) påpekt at Stortinget plikter å ta stilling til Nobels intensjon med fredsprisen og sikre at Nobelkomiteen består av de best kvalifiserte ut fra fredsprisens formål. Sentralt i dette bildet er Nobels oppfatning av «fredsforkjempere», de som skulle virke for «nasjonenes forbrødring», «reduksjon eller avskaffelse av stående armeer» og «fredskongresser». Kravet om at Stortinget endrer sin praksis har versert i ti år. Det er etter vårt syn nødvendig at Stortinget allerede denne høsten tar stilling til hva som kan gjøres for at Nobelkomiteen

snarest får medlemmer som er kompetente i og vil gjøre sitt beste for å fremme de spesifikke fredsidéene Nobel ville støtte.

Professor em. dr. philos. Kristian Andenæs (UiO), Professor dr. juris Finn Arnesen (UiO), Professor dr. juris Cecilia Marcela Bailliet (UiO), Professor mag.art. Nils A. Butenschøn (UiO), Professor dr. juris Thomas Eeg (UiB), Professor dr. juris Terje Einarsen (UiB), Professor dr. juris Gunmar Ketil Eriksen (UiT), Professor em. Stein Evju (UiO), Professor dr. juris Anne Hellum (UiO), Professor dr. juris Alf Petter Høgberg (UiO), Professor, PhD Jørn Jacobsen (UiB), Professor dr. juris PhD Sören Koch (UiB), Professor dr. juris Malcolm Langford (UiO), Professor dr. juris Alla Pozdnakova (UiO), Professor dr. juris Kirsten Sandberg (UiO), Professor dr. juris Jo Stigen (UiO), Professor em. dr. juris Aslak Syse (UiO)

Christin Thea Wathne

Som å bli fremmed i eget hus – Politiets opplevelse av mening og motivasjon i lys av nye styringssystemer

I de siste 20 årene har livet som politi i Norge vært preget av en lang rekke forandringer. Endringene kan oppleves som spesifikke for politiet, men er også uttrykk for noen generelle samfunnstendenser.

Offentlig sektor har vært og er fortsatt gjenstand for reformer inspirert av New Public Management (NPM). Dette har medført nye former for styring og ledelse, organisatoriske endringer og nye metoder for oppgaveløsning. Blant de mest sentrale reformtiltakene er mål- og resultatstyring som går ut på å måle oppnådde resultater for bedre å kunne styre, kontrollere og lære. Politikulturene og organisasjonsidentitetene har blitt utfordret og satt i spill, og politiansattes opplevelse av mening og motivasjon har blitt påvirket.

Reformenens fokus på å effektivisere og dokumentere resultater kom sammen med et globalt skifte i kriminalitetsbildet hvor organisert kriminalitet ble holdt opp som den store truselen. Dette bidro til at ideen om mer standardiserte og målbare politimetoder inntok en sentral plass. Fordi vektleggingen av slike tilnærminger i praksis bidrar til en nedprioritering av det mer erfaringsbaserte generalistarbeidet, kan satsingen forstås å degradere politiets tradisjonelle brede rolle. Politiets rolle beveger seg i retning av kriminalitetsbekjemper på bekostning av rollen som kriminalitetsforebygger.

Christin Thea Wathne

Avskallingen av politirollen må ses i sammenheng med at politiets hjelpe- og reguleringsarbeid overfor publikum står sentralt i hva som motiverer og gir glede i arbeidet. De NPM-inspirerte reformenes fokus på effektivitet og måling gir negative konsekvenser for politiets møter med publikum fordi politiet til dels ikke får utført arbeidsoppgavene slik publikum forventer, og fordi politiet må avvise publikum som ber om hjelp og bistand. Politiet opplever det å måtte si nei til personer som ber om bistand som mer belastende enn trusler og vold.

Hvordan politiet vurderer at mål- og resultatstyringssystemet «treffer» politiarbeidets «kjerne», og hvorvidt politiansatte motiveres av systemet, er betinget av hvor i organisasjonshierarkiet de befinner seg: mens personalledere og spesialister motiveres mest, motiveres ordenspolitiet minst. Fordi mange i førstelinjen opplever at målstyringssystemet ignorere menings-

fylte arbeidsoppgaver, utvikles uheldige mestringspraksiser hvor noen «pynter på tallene» som registreres i mål- og resultatstyringssystemet.

Målstyringen ser også ut til å bidra til at politiansatte er relativt kritiske til ledelsen, og da særlig ledelsen i Politidirektoratet. Misnøyen handler om at ledelsen høyere oppe i hierarkiet oppfattes å ha et annet syn på «virkeligheten» og at den i for stor grad er opptatt av å oppfylle styringssystemenes krav fremfor å lede. Jo mindre tilfreds man er med styringssystemet, desto mer tilbøyelig er man til å pynte på resultatene, og desto mindre fornøyd er man med ledelsen.

I Politianalysen (NOU 2013: 9) argumenteres det for at politiet bør få et mer avgrenset oppgavesett for effektivt å løse det de definerer som politiets kjerneoppgaver. Dette står i kontrast til eldre sentrale offentlige dokumenter om politiets rolle som vektla politiets sivile oppgaver og forankring i lokalsamfunnet. Den brede debatten om hva slags politi vi skal ha, dvs. politiets rolle, har vært nærmest ikke-eksisterende. Dette kan stå som et eksempel på et demokratisk underskudd i en samfunnsmessig viktig beslutningsprosess

Christin Thea Wathne ved Institutt for Kriminologi og retts sosiologi og AFI, HIOA, forsvarte sin avhandling «Som å bli fremmed i eget hus – Politiets opplevelse av mening og motivasjon i lys av nye styringssystemer» for graden ph.d 28. aug. 2015.

JURIST
FORBUNDET

GRATIS

Deltakelse og opphold
i enkeltrom er gratis.
Reiseutgifter dekkes
etter billigste
reisemåte.

Tariffkonferansen 2018

Kurs for tillitsvalgte

Fra: Torsdag 8. mars 2018 start kl. 11.00
Til: Fredag 9. mars 2018 kl. 14.00
Sted: Bristol, Oslo

Kursnummer: 2018658
Påmeldingsfrist: 19. desember 2017

Tariffkonferansen vil gi et tilbakeblikk på arbeidslivshistorien og betydningen av fagorganisering. Vi vil se fremover og få innspill om kompetansekrav og utvikling i et digitalisert arbeidsliv, og hvordan vi bør skru sammen fremtidens organisasjoner.

Arbeids- og sosialdepartementet har løftet saken om Offentlig tjenstepensjon overfor partene. Ambisjonen er å ferdigstille en avtale om pensjon innen 1. mars.

Tariffkonferansen kan med andre ord by på rykende ferske nyheter om en fremtidig pensjonsløsning.

I tillegg vil hovedtariffoppgjøret 2018 settes på dagsorden, og vi får innspill og signaler fra partene om målsettinger for oppgjøret. Hvordan vil oppgjørene bli preget av situasjonen i norsk og internasjonal økonomi?

Dag 2 av konferansen benyttes til diskusjon og behandling av tariffkravene. Dette skjer separat for statlig og kommunal sektor.

Her bør du som tillitsvalgt være til stede - meld deg på allerede i dag for å sikre deg oppdatering og påvirkningsmulighet. Endelig program kommer på våre nettsider og til deg som er påmeldt så snart det er klart.

Påmelding: www.juristforbundet.no/kurs Spørsmål: Solveig Dahl Kongsvik | sdk@juristforbundet.no | 915 55 268

Eventuelt forfall må meldes snarest mulig og senest én uke før kursstart. I motsatt fall vil det påløpe et gebyr på kr 500,-. Dette gjelder ikke ved sykdom.

Er du misfornøyd med jobben din?

Den følelsen har nok mange kjent på en eller mange ganger. Det kan være mange grunner til det. Både veldig gode grunner, middels gode forståelige grunner og alle de andre grunnene.

Av Inger-Christine Lindstrøm,
karriererådgiver
i Juristforbundet

I karrieresamtaler med jurister som forteller at de er «lei av jobben», pleier jeg å foreslå at vi prøver å finne ut litt mer om hva som er «bra med jobben». Merkelig? Ja, kanskje litt. Poenget med denne øvelsen er å få oversikt over det en er fornøyd med og setter pris på, for deretter å sette ord på hva en savner eller ikke setter pris på.

Ofte tar faktorene en ikke er fornøyd med uforholdsmessig stor plass i tankene. Noen ganger så mye at en har lett for å overse eller «glemme» det som er bra. Derfor er det nyttig med en liten analyse. Faktisk kan en skriftlig pro/contra med «jobben jeg har i dag» som overskrift være en nyttig øvelse også.

Hvordan ser bildet ut når du har skrevet ned setninger der du beskriver problemet? Hvor omfattende er det? Er det sannsynlig at du kan påvirke situasjonen på noen måte? Hvor lenge har du opplevd det på denne måten?

Trivsel på jobben er viktig. Det skal vi ta på alvor. Noen ganger er det å bestemme seg for å bytte jobb den eneste gode løsningen, men ikke alltid. Det er naturlig å være litt uinspirert innimellom.

Hva er det som gjør jurister (og ikke-jurister for den saks skyld) misfornøyd med jobben? Listen er på ingen måte uttømmende, men her er noen smakebiter i litt tilfeldig rekkefølge:

- Kjedelige arbeidsoppgaver
- Savner faglig utvikling
- Misfornøyd med leder
- En eller flere irriterende kollegaer
- Alt for stort arbeidspress/stress
- Misfornøyd med lønn

Det kan også handle om faktorer som for lang reisevei, eller at jobben ikke lenger lar seg kombinere så godt med familiesituasjonen.

Det er absolutt ikke noe galt med å bytte jobb dersom en er ferdig med og/eller misfornøyd med den en har. Det er allikevel mange gode grunner til å sjekke ut potensialet hos nåværende arbeidsgiveren.

Mange jurister er i overkant beskjedne når det kommer til å sette ord på ambisjonen sine og bidraget sitt. Det er lett å innbille seg at ledere er tankelesere og «burde skjønne». Ta ikke det for gitt. Forbered deg, sett ord på ønskene dine. Vær åpen for dialog. Det ligger ofte et stort potensiale i det å ta noen initiativer. For eksempel til en samtale med lederen din. Forvent ikke at du får umiddelbare resultater, så følg opp.

Noen ganger vil det være nyttig å ta en kort oppsummering for seg selv etter jobb hver dag: Hva er jeg fornøyd med at jeg fikk gjennomført i dag? Dette satte jeg pris på i dag. Hva lærte jeg i dag?

Prøv å unngå «å kose med misnøyen». Vær heller konkret med hensyn til hva som er problemet, og tenk ut en mulig måte å påvirke situasjonen i positiv retning. Et jobbskifte tar gjerne noen måneder. Det er nødvendig med en strategi for å ha det best mulig i den jobben du har mens du jobber med å få et nytt jobbtillbud.

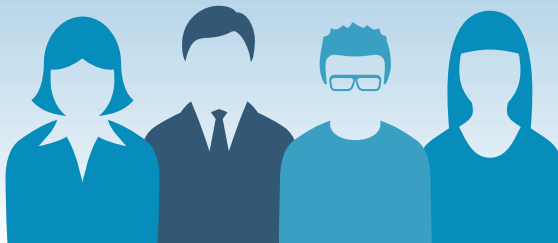
En potensiell ny arbeidsgiver vil forvente en gjennomtenkt positiv beskrivelse av din nåværende jobb og arbeidsgiver dersom de spør. Kompetansen din og innstillingen din er viktig. Er du altfor opptatt av at du «vil bort fra jobben du har» kan det lett skinne igjennom på en mindre heldig måte.

Sørg for at du har trent på å beskrive hva du kan bidra med, og illustrer med noen gode eksempler.

Grip nye muligheter når du kjenner at du behøver forandring! Det er ikke sikkert at det er en annen jobb som er den eneste løsningen. Påfyll og utvikling i samspill med arbeidsgiver er det veldig mange ønsker seg. Står karrieren din i stampe akkurat nå så er det midlertidig. Ta grep og initiativ. Lær noe nytt underveis, og minn deg selv på at alle situasjoner er i bevegelse og endring. Noen ganger tar det bare litt mer tid å få til en ønsket utvikling.

Jobbmarkedet

– for hele jus-Norge

Du finner også Jobbmarkedet med stillingsutlysninger:

- Juristforbundet.no. Annonserne publiseres fortløpende.
- Juristforbundets nyhetsbrev ca. hver 14. dag.
- Juristkontakt.no. Annonserne publiseres fortløpende.

Her bestiller du stillingsannonser

Annonsejef Per-Olav Leth | 07 Media – 07.no
E-post: perolav@07.no | Tlf: +47 918 16 012

Jobbmarkedet

– for hele jus-Norge

KPMG Law Advokatfirma AS

Advokater / Advokatfullmektiger

KPMG Law Advokatfirma er på jakt etter flere dyktige rådgivere i Oslo, Bergen, Stavanger, Vestfold og Ålesund. Se utlyste stillinger kpmglaw.no/karriere.

Neste Juristkontakt kommer 31. januar. **Annonsefrist 19. januar**

Ta kontakt på 918 16 012 / perolav@07.no

Finansdepartementet - Skattelovavdelingen

Skattelovavdelingen i Finansdepartementet skal bidra til at landet har et skattesystem, et folkeregister og et internasjonalt avtalenettverk som tilfredsstiller politiske, faglige og administrative krav, og en forvaltning som ivaretar dette. **Skattelovavdelingen** gir råd til statsråden og forbereder lovforslag for Stortinget på området skatt, avgifter og toll.

Avdelingen er nylig omorganisert og vil heretter bestå av fem seksjoner. Stillingen som leder for tre av disse seksjonene er ledig.

AVDELINGS DIREKTØR

Seksjon for skatteforvaltning og innkreving

AVDELINGS DIREKTØR

Seksjon for indirekte skatt

AVDELINGS DIREKTØR

Seksjon for personskatt og skatteavtaler

Fullstendig utlysningstekst kommer på www.jobbnorge.no

Finansdepartementet

«Hadde det ikke vært for Kreftforeningens rettshjelp
vet jeg ikke om den lille familien vår hadde overlevd»
(Anette til sin kreftsyke sønn, Eirik 8 år)

Kreftforeningens rettshjelp søker frivillige jurister!

**Vil du være med å gjøre en forskjell for
kreftpasienter og pårørende?**

Over 32000 mennesker får kreft hvert år
og mange vet ikke hvilke rettigheter de har.

Nå søker vi frivillige jurister i Kristiansand.

Er du jurist og har kjennskap til pasientrettigheter
eller trygderett? Vi trenger deg som er motivert,
dyktig og har et brennende engasjement.

**Se hva du kan bli en del av på
kreftforeningen.no/gratisrettshjelp.**

Send søknad og CV til
camilla.fosse@kreftforeningen.no eller
ajsa.dzafic.bye@kreftforeningen.no

KREFTFORENINGEN
www.kreftforeningen.no

**FYLKESNEMNDENE FOR
BARNEVERN OG SOSIALE SAKER**

Nemndsleder/jurist

Fylkesnemnda i Troms og Finnmark

Søkere må ha universitetsgraden
cand.jur. eller master i rettsvitenskap,
fylle kravene til dommere, samt ha
relevant arbeidserfaring. Stillingen
byr på utfordrende oppgaver og
stiller store krav til selvstendighet,
gode samarbeidsevner, god skriftlig
og muntlig fremstillingsevne og evne
til å arbeide under press.
Kontorsted i Tromsø.

**For fullstendig stillingsutlysning,
se www.jobbnorge.no - ID 145202.**

**Elektronisk søknad sendes innen
07.01.2018 via www.jobbnorge.no**

For mer informasjon; se
www.regjeringen.no/BLD

NOREGS HØGSTERETT

Leiar, eventuelt nestleiar i juridisk utgreiingseining

I den juridiske utgreiingseininga er det ein leiar, to nestleiarar, 20 utgreiarar og to protokollsekretærar. Utgreiingseininga arbeider både for Høgsteretts ankeutval og for avdelingane i Høgsterett, med utgreiing av prosessuelle og materielle spørsmål i saker frå alle rettsområde. Utgreiingseininga har også andre arbeidsoppgåver, både for justitiarius, dommarane og direktøren.

Stillinga som leiar i den juridiske utgreiingseininga er ledig. Utgreiingsleiaren styrer arbeidet i utgreiingseininga og rapporterer til direktøren. Arbeidet byr på varierte, krevjande og spennande utfordringar både fagleg og administrativt. Stillinga krev svært gode juridiske kvalifikasjonar og leiareigenskapar, samt gode evner til samarbeid. Ein vil leggje stor vekt på fagleg erfaring og leiarerfaring. Gode språkkunnskapar og erfaring frå domstolane er ei føremon.

Ved eit eventuelt internt opprykk blir stilling som nestleiar i den juridiske utgreiingseininga ledig. Nestleiarar vil ha både administrative oppgåver og utgreiingsarbeid. Arbeidet byr på varierte, krevjande og spennande utfordringar både fagleg og administrativt. Stillinga krev svært gode juridiske kvalifikasjonar.

Ein vil leggje stor vekt på breidda i faglege erfaringar, på evne til å arbeide grundig og effektivt, på leiareigenskapar og på evne til samarbeid. Gode språkkunnskapar og erfaring frå domstolane er ei føremon.

Stillinga som leiar er lønna frå 900 000 kroner til 1 200 000 kroner pr. år, alt etter kvalifikasjonar. Ein svært godt kvalifisert person kan rekne med å bli plassert tilsvarande lagdommar.

Stillinga som nestleiar er lønna frå 785 000 kroner til 1 150 000 kroner pr. år, alt etter kvalifikasjonar. Ein svært godt kvalifisert person kan rekne med å bli plassert tilsvarande tingrettsdommar.

Det er eit personalpolitisk mål at medarbeidarane skal spegle av folkesetnadsmønsteret generelt – også med omsyn til kjønn og kulturelt mangfald. Opplysningar om søkjarane kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført opp på søkjarlista, jf. offentleglova § 25 andre ledd.

Ein kan få nærare opplysingar om stillinga ved å kontakte utgreiingsleiar Øistein Aamodt eller direktør Gunnar Bergby på tlf. 22 03 59 00.

Søknadsfristen er onsdag 3. januar 2018. Send søknad elektronisk via www.jobbnorge.no

Jobbnorge.no

Her når du flest jurister

– gjennom vårt jobbmarked når du jurister i privat og offentlig sektor

Ved digital publisering får du denne eksponeringen:

- www.juristkontakt.no
- www.juristforbundet.no
- Nyhetsbrev hver 14. dag til over 20 000 medlemmer.

ANNONSEANSVARLIG
Per-Olav Leth – 07 Media
+47 918 16 012
perolav@07.no

Over
20 000
medlemmer

Nytt om navn

Ansettelser og utnevnelser

Alf-Anton Røst, politiadvokat 2,
Nordland politidistrikt – Bodø

Andreas Skoe Cederkvist, lagdommer,
Agder lagmannsrett

Anett Beatrix Osnes Fause, advokat,
Tromsø kommune
– Kommuneadvokaten

Cathrin Wedul Sæter, advokat,
Stavangeradvokatene

Charlotte Heberg Trondal,
seniorrådgiver, Olje- og
energidepartementet

Christine Gilboe-Caspersen, advokat,
Advokatene Cramer & Co

Eirik Wigenstad, advokatfullmektig,
Advokatfirmaet Hjort DA

Elma Jakupovic, advokatfullmektig,
Lederne

Fernanda Cuadra Bølgen,
skatterådgiver, Oljeskattekontoret
– Oslo

Gisle A. Bjørnø, advokat, BDO
Advokater AS – Trondheim

Hanne Løseth, seniorrådgiver, Justis-
og beredskapsdepartementet,
Sivilavd.

Harald Blaauw, senioradvokat,
Advokatfirmaet Schjødt AS

Helene Braathen, seniorrådgiver,
Nasjonal Sikkerhetsmyndighet
(NSM)

Jana Elise Strand, førstekonsulent,
Landbruksdirektoratet

Julie Olsen, førstekonsulent, Skatt
Nord – Harstad

Kornelia Lykke, advokat,
Eiendomsmegler 1 Midt-Norge AS

Kristina Mevold, seniorrådgiver, Barne-
og likestillingsdepartementet

Lars Marcus Evensen,
prosedyreadvokat, Norwegian
Claims Link AS

Line Madelene Kirkeby,
førstekonsulent, Statens vegvesen
Vegdirektoratet

Liv Solveig Korsvik, spesialrådgiver,
Oslo kommune – Byrådsavdeling for
miljø og samferdsel

Magne Andreas Buaas Bye,
fagansvarlig grunnerverv, Nye Veier
AS

Marthe Solbakken Nordheim, advokat,
BDO Advokater AS – Trondheim

Merete Jensen Sunnarvik, rådgiver,
Fylkesmannen i Rogaland

Nikolai Riise, advokatfullmektig,
Sykehusinnkjøp HF Div Sør-Øst Reg
Tjen Drammen

Ole-Magnus Kristiansen, advokat /
manager, KPMG Law Advokatfirma
AS

Per Tore Kraby Lock, advokat, KPMG
Law Advokatfirma AS

Peter Luis Hoen Hiorth,
advokatfullmektig, OBOS BBL

Philipp Marcel Ferdinand Øverland,
legal counsel/advokat, Siemens AS

Rikhard Haugen Lyng,
dommerfullmektig, Sør-Trøndelag
tingrett

Sigbjørn Oldren, advokat, Bjerkan Stav
Advokatfirma AS

Siren Skalstad Ellensen, senior
associate, Advokatfirmaet BA-HR
da

Sonja Lidia Berg, advokatfullmektig,
Advokatfirmaet
PricewaterhouseCoopers AS

Stian Erlandsen Sjøvik,
advokatfullmektig, Advokatfirmaet
Asthor AS

Synne Bjotveit, advokat/partner, RSM
Advokatfirma AS

Tarje Klakegg Neergaard,
advokatfullmektig, Kvale
Advokatfirma DA

Tessa Maria Naomi Wood, jurist,
Nesodden kommune

Tove Berggaard, spesialkonsulent, Oslo
kommune – Eiendoms- og
byfornysesetaten

Urd Cecilie M. Deglum, GDPR legal
advisor, Bouvet Norge AS

Veronica Sjaaeng, politiadvokat,
Nordland politidistrikt – Mo i Rana

Vilde Haugen, advokatfullmektig,
Advokathuset Liljedahl DA

Nye medlemmer i Juristforbundet

Berna Adnan Hashem, jurist, Vestby
kommune

Christoffer Naustvåg Lillestøl,
eiendomsmeglerfullmektig, Aktiv
Sunnhordland AS

Ingvild Launes, rådgiver, Nes kommune,
Nesbyen

Kari Falch Rygg, førstekonsulent,
Forbrukerrådet i Oslo

Karoline Bildeng Hunt
Magnus Grova Søylen
Sadia Zia, rådgiver,
Utlendingsdirektoratet (UDI)

Sandie Kristoffersen, skadekonsulent,
If Skadeforsikring

Tatyana Gorskaya, juridisk rådgiver,
Fiskeridirektoratet

Torbjørn Fjeldstad, tingrettsdommer,
Fredrikstad tingrett

Nye studentmedlemmer i Juristforbundet

Bendik Kjærstad, Universitetet i
Tromsø – Norges Arktiske
Universitet

Frida Åberg Mokkalbost, Universitetet
i Tromsø – Norges Arktiske
Universitet

Kristin Grønvold, Universitetet i
Bergen

Madelén Skare Olsen, Høgskolen i
Sørøst-Norge (HSN) – Campus
Ringerike

Marte Lepperød Marstein,
Universitetet i Agder

Marthe Elise Undhjem, Universitetet i
Bergen

Morten Andreas Østlund, Universitetet
i Bergen

Pernille Borud, Universitetet i Oslo

Sebastian Aguirre, Universitetet i
Bergen

Sigurd Lindvig, Universitetet i Oslo

Tonje Nygård, Universitetet i Tromsø
– Norges Arktiske Universitet

Foto: Sigmund

Hovedstyret

President

Curt A. Lier
cl@juristforbundet.no

Visepresident

Susanne Eliassen
susanne.eliasen@hel.oslo.kommune.no

Styremedlemmer valgt av representantskapet

Marta Trzcinska
martatr@hotmai.com

Frank Grønås
frank.gronas@trondheim.kommune.no

Karoline Dystebakken (møtende varamedlem)
karoline.dystebakken@arbeidstilsynet.no

Styremedlemmer valgt av seksjonene

Jørn Henry Hammer (Juristforbundet – Privat)
jorn.hammer@gjensidige.no

Sverre J. W. Bromander (Juristforbundet – Stat)
sverre.bromander@politiet.no

Lars Marius Heggberget (Juristforbundet – Kommune)
lars-marius.heggberget@kao.oslo.kommune.no

Lars Sørensen (Juristforbundet – Student)
lars@stamsund.org

Ingjerd Thune (Juristforbundet – Dommerforeningen)
ingjerd.thune@domstol.no

Ansattes representant (observatør)

Annette Narverud
ann@juristforbundet.no

Generalsekretær

Magne Skram Hegerberg
msh@juristforbundet.no

Medlemsguide

Ny stilling eller adresse?

www.juristforbundet.no (Min side)
medlem@juristforbundet.no | sentralbord: 40 00 24 25

Forsikring – medlemstilbud

Juristforbundet Forsikring
Nettportal: www.juristforbundet.no/forsikring
Telefon: 23 11 33 11 | e-post: forsikring@juristforbundet.no

Bank – medlemstilbud

Danske Bank
Nettportal: www.danskebank.no/juristforbundet
Telefon: 05550 | e-post: 05550@danskebank.no

Juristforbundets advokatkontor

advokat@juristforbundet.no
www.juristforbundet.no/advokatkontoret
Sentralbord: 40 00 24 25

Lønnsstatistikk/lønnskalkulator

www.juristforbundet.no/lonnskalkulator

Juristkontakt

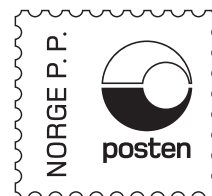
www.juristkontakt.no
Redaksjonen:
omg@juristkontakt.no | mobil 482 48 352
Annonser:
perolav@07.no | mobil 918 16 012

Jobbmarkedet

www.juristkontakt.no/stillinger

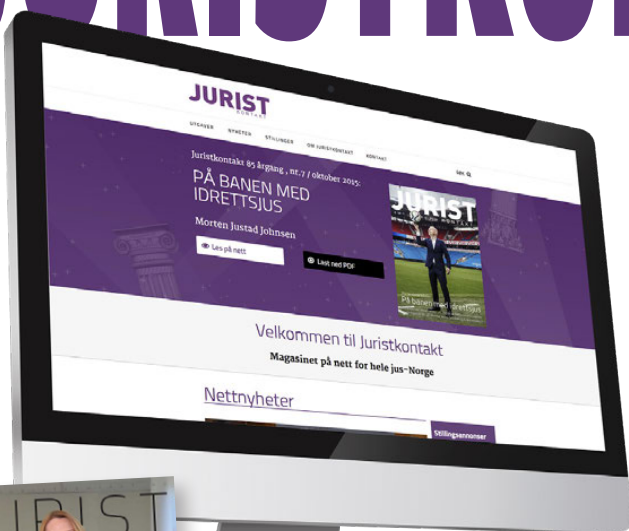
Juristenes Utdanningsenter

www.jus.no | sentralbord: 40 00 26 62

Returadresse:
Juristforbundet
Kristian Augusts gt 9
0164 Oslo

JURISTKONTAKT.NO

Bestill netteksponering av din neste stilling nå!

kr 5 800,- + mva.

Prisen inkluderer

- regelmessig nyhetsbrev til over 21 000 medlemmer
- eksponering på www.juristkontakt.no og www.juristforbundet.no

PS! Ved annonsering i papirutgaven av Juristkontakt er netteksponeringen alltid inkludert i prisen.

Ved annonsering
på vårt jobbmarked
når du flest jurister!

TA KONTAKT I DAG

Per-Olav Leth – 07 Media
Mobil: +47 918 16 012
e-post: perolav@07.no

JURISTFORBUNDET